

0706y_AZ_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 0706Y Dünya iqtisadiyyatının tarixi

1 Modernizm nəzəriyyəsinin Q.Zimmel versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- ☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- ☒ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- ☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəylikə” keçid prosesindən

2 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı tip bura aid deyil

- ☒ Qarışıq sistemlər
- ☐ Dünya – iqtisadiyyatlar
- ☐ Dünya – imperiyalar
- ☐ Mini sistemlər

3 Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 3, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

4 I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☒ 1, 2, 3
- ☐ 2, 3, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4

5 İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- ☒ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
- ☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə

6 Üçüncü elmi-texniki inqilab məzmun və nəticə tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-ci ildən sonra
- ☐ 1913-1938-ci illər və 1960-cı ildən sonra
- ☒ 1940-1960-ci illər və 1970-ci ildən sonra
- ☐ 1920-1930-ci illər və 1990-ci ildən sonra

7 Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- ☒ 1, 2, 4
- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4

8 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiion inkişaf istiqmätinə aiddir

- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Maliyyə və əmtəə bazarlarının birləşməsinə təmin edən qlobal şəbəkənin yaranması
- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi

9 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmätinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☒ Təsərrüfat-istehsal fəaliyyətinin təşkilinin beynəlxalq formalarının (TMK və TMB) yaranması
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi

10 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmätinə aiddir

- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☒ Dövlət nəzarətinin zəifləməsi, əmtəə, xidmət, kapital və insanların ölkələrarası miqrasiyasının sərbəstləşdirilməsi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri

11 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiion inkişaf istiqmätinə aiddir

- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ İşgüzar münasibətlərin, iqtisadi və maliyyə informasiyalarının mübadiləsi prosesində istifadə edilən rabitə vasitələrinin radikal şəkildə dəyişməsi

12 Tarixi dövrlənmənin sivilizasiya nəzəriyyəsinə görə

- ☒ İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmuş “mədəni-tarixi tiplər” yaxud öz inkişafında bir sıra ardıcıl mərhələlərdən keçən “sivilizasiya” təşkil edir.
- ☐ İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmamış “mədəni-tarixi tiplər” təşkil edir
- ☐ İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı təşkil edir
- ☐ İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətləri təşkil edir

13 Qədim Yunanıstanda Ticarət məskunlaşmasının hansı növləri mövcud olmuşdur

- ☐ Ticarətin inkişafı və dinamik inkişafı
- ☒ Anoykiya və Emporiya
- ☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
- ☐ Dezintegrasiya və integrasiya

14 Lokal sivilizasiyalar nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☐ D.Bell
- ☐ Q.Spenser
- ☒ A.Toynbi
- ☐ O.Toffler

15 Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış edir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyalar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- ☒ 1, 3, 5
- ☐ 4, 5, 6
- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 3, 4, 5

16 Üçüncü elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☐ XVI-XIX əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☒ XXI əsrin əvvəllərindən etibarən

17 Erkən orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xronoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☒ Qərb V-XI və Şərq II-XI
- ☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- ☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI
- ☐ Qərb V-XIII və Şərq VII-XI

18 L.Uayta görə mərhələli keçidin realizasiyasında hansı inqilablar müşahidə edilmişdir 1.Aqrar 2.Sənaye 3.Yanacaq 4.Xidmət 5.Nüvə yanacağı

- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 3, 5
- ☐ 1, 2, 4
- ☐ 3, 4, 5

19 Avropada orta əsrlərin konkret tarixi sərhədləri kimi əsas götürülür

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☐ b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsr
- ☒ V-XIV əsrlər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

20 V.Repke sosial-bazar təsərrüfatının əsas xarakterik cəhətləri cəhətləri kimi aşağıdakılardan hansıları prioritetləşdirmişdir 1.Personalizm (kollektivizmin əksinə olaraq) 2.Azadlıq (hakimiyyətin təməngüzləşməsinin əksinə olaraq) 3.Qeyri-mərkəzçilik (mərkəzçiliyin əksinə olaraq) 4.İradəvi hərəkət (təşkilatlanmanın əksinə olaraq) 5.Dini azadlıq (müstəqil seçim imkanı) 6.Söz azadlığı (senzuranın əksinə olaraq)

- ☐ 2, 3, 4, 6
- ☐ 1, 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5, 6
- ☒ 1, 2, 3, 4

21 Erkən orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☒ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☐ Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

22 İlk feodalizm sivilizasiyası dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ V-VI
- ☐ XI-XIII əsrlər
- ☒ VI-XIII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

23 Modernləşmənin ikinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☒ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- ☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
- ☐ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir

24 B.e.ə. II əsrdən etibarən Roma iqtisadiyyatı əsas iki sektora bölünürdü 1.İqtisadiyyatın natural xarakteri 2.Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3.Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4.Quldarlıq təsərrüfat sistemi; 5.Kəndli-icma təsərrüfat sistemi

- ☒ 4, 5
- ☐ 1, 3
- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 2

25 Aşağıdakılardan hansı futuroloji modellərə aid deyildir

- ☒ Mədəni proqnozlar
- ☐ Energetik proqnozlar
- ☐ Demografik proqnozlar
- ☐ Sosio-mədəni proqnozlar

26 İndustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ XVIII əsr
- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☐ VI-XIII əsrlər
- ☒ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

27 Modernist yanaşma tarixi dövrlənmədə neçə mərhələni özündə ehtiva etməkdədir

- ☐ 6
- ☒ 4
- ☐ 5
- ☐ 3

28 A.Tyonbinin Ölü sivilizasiyalar adlandırdığı sivilizasiyaların sayı neçədir.

- ☒ 14
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 3

29 Modernist yanaşmaya görə tarixi dövrlənmənin mərhələləri ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializm qədərki dövr, industrial dövr
- ☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- ☐ İndustrializm qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- ☒ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializm qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr

30 Modernizm nəzəriyyəsinin U.Tennis versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
- ☒ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- ☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- ☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından

31 K.Vittfoqelin ikixətli nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansı fərqliliyə söykənir

- ☐ Cənub Qərb
- ☐ Şərq- Cənub
- ☐ Şimal-Cənub
- ☒ Şərq-Qərb

32 A.İ.Fursovun fikrincə ümumdünya tarixi proses iki müstəvidə gedir onlar aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Avropa modeli və Qərb modeli
- ☐ Asiya modeli və Şərq modeli
- ☐ Afrika modeli və Cənub modeli
- ☒ Asiya modeli və Qərb modeli

33 Postindustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- ☐ XVIII əsr
- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☒ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

34 İctimai inkişafın gələcək modellərinin hazırlanması ilə məşğul olan elm sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Futuralogiya
- ☐ Geosiyasət
- ☐ Arxeologiya
- ☐ Geoiqtisadiyyat

35 İndustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansıları gətirmişdir

- ☐ D.Bell və Ş.Monteskie
- ☒ O.Kont və Q.Spenser
- ☐ O.Kont və O.Toffler
- ☐ U.Rastou və O.Toffler

36 V.Oykenə görə tarixi dövrlənmədə əsas kriteriya kimi aşağıdakılardan hansı çıxış edir

- ☐ İdarəçilik sistemi
- ☐ Hakimiyyətin strukturu
- ☐ Dövlət quruluşu
- ☒ Təsərrüfatın idarəedilməsi forması

37 Tarixi sistemlərin forma müxtəlifliyinin Vallersteyn versiyasına görə dünya sistemlərinin hansı formaları mövcuddur 1. Dünya imperiyaları 2. İri biznes strukturları 3. Dünya iqtisadiyyatları 4. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələr 5. Regional iqtisadi inteqrasiya birlikləri

- ☐ 3, 5
- ☐ 4, 5
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

38 K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- ☐ Heç biri
- ☐ Asiya, orta əsrlər və yapon
- ☐ Afrika, asiya və alman
- ☒ Asiya, antik və alman

39 L.Qrininin konsepsiyasında inkişafın təkrarlanan tsikllərinin nəçə mərhələsi göstərilir

- ☐ 5

- ☐ 4
☐ 2
☒ 6

40 L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin neçə forması göstərilir

- ☐ 5
☐ 6
☐ 2
☒ 4

41 S. Xanqinqton sivilizasiya nəzəriyyəsi çərçivəsində neçə müasir sivilizasiyanı fərqləndirir

- ☐ 3
☒ 8
☐ 5
☐ 4

42 A.Tyonbiyə görə müvəffəqiyyətlə inkişaf edən sivilizasiyalar hansı mərhələlərdən keçirlər

- ☐ Yaranma, durğunluq və süqut
☐ Yaranma, artım və süqut
☐ Artım, durğunluq və süqut
☒ Yaranma, artım, durğunluq və süqut

43 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və F.Engels
☐ A.Viner və Q.Kan
☒ D.Medous və D.Forrester
☐ A.Toynbi və P.Sorokin

44 Z.Bjenzinskiyə məxsus futuroloji model aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☒ Texnotron cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

45 L.Meçnikova görə inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürülməklə bəşəriyyət tarixini hansı dövrü mövcud olmamışdır

- ☒ Göl dövrü
☐ Ökən dövrü
☐ Dəniz dövrü
☐ Çay dövrü

46 İqtisadiyyatın tarixi dövrlənməsi hansı supertsiklləri əhatə etməkdədir

- ☐ Indisturial era
☒ Qədim dünya, indisturial və postindisturial era
☐ Qədim dünya orta əsrlər və feodalizm dövrü
☐ Qədim dünya və orta əsrlər dövrü

47 Neoevolusionizmin (Yeni təkamül nəzəriyyəsi) əsas etibarilə hansı prinsipdən çıxış etmişdir

- ☐ Heç biri
☐ Mərkəzçilik prinsipi
☐ Çoxspektrlilik prinsipi

☒ Bir xəttlilik prinsipindən

48 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının optimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və F.Engels
☒ A.Viner və Q.Kan
☐ K.Yaspersin və D.Bell
☐ A.Toynbi və P.Sorokin

49 Tarixi dövrlənmənin marksist nəzəriyyəsinə görə ictimai-iqtisadi formasiyanın əsas elementləri kimi aşağıdakılardan hansılar çıxış edir

- ☐ İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətlər
☐ İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı
☐ Əmək cismi və əmək aləti
☒ Sınıfı struktur, nəsil, tayfa, xalq və millət

50 İctimai-iqtisadi formasiya termini ilk dəfə elmi ədəbiyyata kim tərəfindən gətirilmişdir

- ☐ Ş.Monteskie
☒ K.Marks
☐ K.Yaspers
☐ U.Rastou

51 K.Marksın Antik istehsal üsulu anlayışı ilk dəfə müəllifin hansı əsərində öz əksini tapmışdır

- ☐ Heç birində
☒ Alman ideologiyası
☐ Kapital
☐ Siyasi iqtisadın tənqidinə dair

52 Müasir industrial cəmiyyətin qərarlaşması prosesini F. Brodel əsas etibarilə neçə dövrə ayırır

- ☐ 5
☒ 3
☐ 2
☐ 4

53 Xətti tarix nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☐ O.Toffler
☐ D.Bell
☒ K.Yaspersin
☐ A.Toynbi

54 Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi üstün cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Demokratik cəmiyyətə keçidin təmin edilməsi 3.Universalizm – onun prinsipləri istənilən ölkə yaxud ölkələr qrupu üçün keçərlidir. 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Tarixi təkvariantlı və bir xətti proses kimi nəzərdən keçirir.

- ☐ 1, 2, 3
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 4, 5
☒ 1, 3, 4

55 L.Meçnikov inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürməklə bəşəriyyət tarixini neçə dövrə bölmüşdür

- ☒ 3
☐ 5
☐ 4
☐ 2

56 Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi çatışmayan cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Sivilizasiyalar arası əlaqə nəzərə alınmır 3.Sivilizasiyaların tipologiya kriteriyalarının amorfliyi 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Təkrarlanma fenomeninə heç bir şərh verilmir

- ☐ 1, 3
☒ 2, 5
☐ 3, 4
☐ 1, 4

57 Sivilizasiya – xalqlar və regionlarda mədəniyyətin inkişafının müəyyən pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- ☐ A.Toynbi və F.Engels
☐ K.Yaspersin və D.Bell
☒ A.Toynbi və P.Sorokin
☐ L.Morqan və F.Engels

58 Sivilizasiya – ictimai inkişafın barbarlıqdan sonra gələn pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- ☐ [yeni cavab]
☐ A.Toynbi və P.Sorokin
☐ K.Yaspersin və D.Bell
☒ L.Morqan və F.Engels

59 Modernizm nəzəriyyəsinin M.Veber versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
☒ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

60 Modernizm nəzəriyyəsinin U.Dyüqeym versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
☒ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən

61 Modernləşmənin birinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
☒ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
☐ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir

62 Modernləşmənin üçüncü dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
☒ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir
☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

63 N.Rozova görə tarixi dövrlənmənin əsas iqtisadi mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Aqrar – sənətkarlıq texnologiyalı cəmiyyət; 2.İndustrial cəmiyyət; 3. Servis texnologiyalı 4 Mondializm 5 Enerji daşıyıcıları sferası

- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 3, 4
- ☐ 2, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3,

64 Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrünün əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1.Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr (1.6-0.04 mln il b.e.ə). 2. Mənimsəmə iqtisadiyyatının qərarlaşmadığı dövr (400-12 min il b.e.ə). 3.İnformasiya iqtisadiyyatının qərarlaşdığı dövr (XX-XXI əsrlər) 4.Xidmət iqtisadiyyatının formalaşdığı tarixi dövr (XX əsrlərdən bu günə qədər)

- ☐ 2, 3
- ☒ 1, 2
- ☐ 2, 4
- ☐ 3, 4

65 Qədim Yunanıstanın sosial-iqtisadi və siyasi tarixi dövrlənməsinə aid deyil 1.Egey yaxud krit-miken dövrü (b.e.ə. III-II minilliklər) 2.İbtidai icma münasibətlərinin bərpası, sonrakı prosesdə antik mülkiyyət formaları əsasında sinifli cəmiyyətin yaranması dövrü (b.e.ə. XI-IX əsrlər). 3.Arxaik dövr (b.e.ə. VIII-VI əsrlər) – Polislərin yaranması; 4.Klassik dövr (b.e.ə. V-IV əsrlər); 5.Ellin dövrü (b.e.ə. IV-İ əsrlər) 6.b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər olan dövr 7. b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısı dövrü

- ☐ 1, 2
- ☒ 6, 7
- ☐ 1, 7
- ☐ 3, 4

66 Ticarət məskunlaşmasının Emporiya növü dedikdə

- ☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması
- ☒ Məskunlaşan ərazi
- ☐ Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması

67 Ticarət məskunlaşmasının Anoykiya növü dedikdə

- ☒ Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması
- ☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☐ Məskunlaşan ərazi

68 Qədimşərq (asiya) təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☒ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
- ☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi sistemi
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

69 Antik təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☒ Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi

70 Antik təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan
- ☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- ☒ Qədim Yunanıstan və Qədim Roma
- ☐ Qədim Roma və Qədim Misir

71 Asiya təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- ☐ Qədim Yunanıstan və Qədim Roma]
- ☐ Qədim Roma və Qədim Misir
- ☒ Şumer, Assuriya, Babilistan, Qədim Misir, Qədim Hindistan və Qədim Çin

72 Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- ☐ Əkinçilik və toxuculuq
- ☒ Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
- ☐ Heç biri
- ☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət

73 Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- ☒ Suvarılan əkinçilik, torpaq üzərində dövlət mülkiyyəti, irriqasiya sistemlərinin dövlət idarəetməsi
- ☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
- ☐ Əkinçilik və toxuculuq
- ☐ Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq

74 Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Mürəkkəb əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- ☐ Heç biri
- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi
- ☒ Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)

75 Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi
- ☐ Heç biri
- ☒ Natural təsərrüfat tipi. Əmtəə istehsal və bazar münasibətlərinin zəif inkişafı

76 Antik təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☐ Tacir
- ☒ Qul
- ☐ Sənətkar
- ☐ Kəndi icma üzvləri

77 Asiya təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☒ Kəndi icma üzvləri və sənətkarlar
- ☐ Qul və tacirlər
- ☐ Sənətkar və qullar
- ☐ Tacir və sənətkarlar

78 Tarixi tədqiqatlar görə dünyada neçə türk dövləti mövcud olmuşdur

- ☐ 210
- ☒ 10

- ☐ 100
☒ 110

79 Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- ☐ e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ Heç biri
☒ e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən

80 İstehsal iqtisadiyyatının xranaloji tarixi təşəkkül dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ heç biri
☒ Neolit inqilabından tutmuş 1960-cı illərə qədər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

81 Klassik orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☒ Qərb XI-XV və Şərq XI-XVI
☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI

82 Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- ☐ e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ Heç biri
☐ e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
☒ e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən

83 K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- ☐ Heç biri
☐ Asiya, orta əsrlər və yapon
☒ Asiya, antik və alman
☐ Afrika, asiya və alman

84 Lokal sivilizasiya nəzəriyyəsinin əsas zəif cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar

- ☐ Regional səpgidə baş vermiş hadisələr özünü hər zaman doğrultmur
☐ Hec biri
☐ Ayrı-ayrı sivilizasiyalar mövcudlug dövrü eyniləşdirilir
☒ Ayrı-ayrı sivilizasiyaların yaranması və süqutu səbəbləri müxtəlifdir

85 A.Tyonbinin doğulmamış adlandırdığı sivilizasiya aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Skandinaviya
☐ Meksikan
☐ Çin
☐ Misir

86 A.Tyonbiyə görə Sivilizasiyanın təsnifatında istifadə olunan kriteriyalardan həmişə sabit qalanları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Heç biri
☐ Siyasi və mədəni konyuktura
☒ Din və onun təşkili forması və ərazi əlaməti
☐ Kapital və torpaq

87 Postindustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı gətirmişdir

- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou
- ☒ D.Bell
- ☐ O.Kont

88 Tarixi dövrlənmənin futuroloji konsepsiyasının əsas tərəfdarları aşağıdakılardan hansılardır

- ☒ O.Flextxeym və D.Medous
- ☐ K.Yaspersin və D.Bell
- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
- ☐ A.Toynbi və F.Engels

89 Proqnozların xarakterindən asılı olaraq futuroloqlar əsas etibarilə hansı qruplara bölünür

- ☐ Demokratik və liberallar
- ☐ Pragmatiklər
- ☒ Optimist və pessemistlər
- ☐ Konservatlar

90 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçılarının əsas sloqanı aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Heç biri
- ☐ Gələcək qısa müddətli gələ bilər
- ☒ Gələcək gəlməyə bilər
- ☐ Gələcək zəif inkişaf dinamikası ilə gələ bilər

91 Tarixi dövrlənmənin riyazi modellərinin əsas tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
- ☒ A.Panov və S. KApista
- ☐ A.Viner və Q.Kan
- ☐ D.Medous və D.Forrester

92 L.Qrininin tarixi dövrlənmənin riyazi konsepsiyasına görə tarixi proses aşağıdakılardan hansı görünüşdədir

- ☐ Hiperbola
- ☐ Sosio-mədəni
- ☐ Demografik
- ☒ Sinergetik proqnozlar

93 L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin hansı formasiyası yoxdur

- ☐ Sənaye
- ☐ Ovçuluq-yığım
- ☒ Xidmət iqtisadiyyatı
- ☐ Elmi-informasiya

94 L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 2
- ☒ 6

95 L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi birinci mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Sənaye inqilabının baş verməsi
- ☒ “Ağıllı” insanın yaranması və 100 tipdə primitiv əmək alətlərinin mövcudluğu
- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü
- ☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü

96 L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☒ 6
- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 2

97 L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi beşinci mərhələsinin aşağıdakılardan hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü
- ☒ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü dövrü

98 L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi dördüncü mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü
- ☒ Maşınlı sənayenin inkişafı və onun güclü şəkildə yayılması
- ☐ Sənaye inqilabının baş verməsi
- ☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü

99 L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☒ 6

100 ən qədim dünyanın iqtisadi tarixinin xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☒ İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

101 Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrü neçə mərhələyə bölünür

- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 6
- ☒ 2

102 ən qədim sinifli cəmiyyətin xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından II minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- ☐ heç biri
- ☐ b.e.ə V-III əsrlərin ortalarına qədər

103 V.Oykenin Təsərrüfatın ideal tipləri konsepsiyasında idarəetmə baxımından hansı iki növü fərqləndirilir

- ☐ İdarəçilik sistemi və bazaar sistemi
- ☐ İmperializm və demokratiya
- ☐ Ənənəvi sistem və qarışıq sistem
- ☒ Totalitarizm və bazar təsərrüfatı

104 Tarixi prosesin ilk ciddi dövrlənməsi hansı mütəxəssisin konsepsiyasında öz əksini tapmışdır

- ☐ D.Bell
- ☐ A.Toynbi
- ☐ O.Toffler
- ☒ L.Morqan

105 F.Engelsin Anti-Dyüinq əsərində dövlətin təşəkkülünün neçə forması təsbit edilmişdir

- ☐ 12
- ☒ 2
- ☐ 15
- ☐ 4

106 K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrü neçə mərhələyə bölünür

- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☒ 3

107 Tarixi dövrlənmə ilə əlaqədar nəzəriyyələrdə çoxxətli yanaşma ideyasına ilk dəfə aşağıdakılardan hansı tədqiqatçı müraciət etmişdir

- ☐ D.Bell
- ☒ Ş.Monteskye
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi

108 M.Fridin konsepsiyasında sosial təkamülün neçə səviyyəsi fərqləndirilir

- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 5
- ☒ 4

109 Dünya iqtisadiyyatının tarixində mədəni təkamüldə iki mərhələ: primitiv cəmiyyət və sivilizasiya bölgüsünü hansı tədqiqatçı tədqiq etmişdir

- ☐ D.Bell
- ☒ L.Uayt
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi

110 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı mübadilənin tipi deyil

- ☐ Yenidən bölgü
- ☒ Ənənəvi
- ☐ Qarşılıqlı mübadilə
- ☐ Bazar mübadiləsi

111 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı integrasiya üsulu deyil

- ☒ Sosial

- ☐ İqtisadi
- ☐ Hərbi – siyasi
- ☐ Ənənəvi

112 Dünya sistem yanaşması aşağıdakı hansı nəzəriyyələrin sintezi kimi formalaşmışdır

- ☐ Heç biri
- ☐ K.Yaspersin və D.Bellinin nəzəriyyələri
- ☐ A.Toynbi və P.Sorokinin nəzəriyyələri
- ☒ F.Brodelin “geotarix” nəzəriyyəsi və “Annallar” məktəbinin nəzəri irsi

113 Dünya sistem nəzəriyyəsinə görə İ.Vallersteyn hansı zaman tiplərini fərqləndirmişdir 1. Struktur zaman 2. Resesiya zamanı 3. Tsiklik zaman 4. Ekspansiya zamanı 5. Depresiya zamanı

- ☐ 1, 4
- ☐ 3, 5
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

114 İlk modernləşmə dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür

- ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
- ☐ İndustrial cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
- ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən feodalizmə keçid
- ☒ Ənənəvi cəmiyyətdən indistrializmə keçid

115 Aşağıdakılardan hansı informasiya iqtisadiyyatının əsas təzahür aspekti kimi qəbul edilə bilər

- ☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu ilə yaranmışdır
- ☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - kapitalin təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişidir
- ☐ İnformasiya iqtisadiyyatı-beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilməsidir
- ☒ İnformasiya iqtisadiyyatı – informasiya istehsalın amili, istənilən iqtisadi sistemin fundamental resurslarından biridir

116 Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatının inkişafında V mərhələni özündə əks etdirir

- ☒ İnformasiya iqtisadiyyatı
- ☐ Sənaye iqtisadiyyatı
- ☐ Aqrar iqtisadiyyat
- ☐ Xidmət iqtisadiyyatı

117 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Alternativi var; milli identiklik
- ☒ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

118 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- ☒ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

119 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Alternativ var; milli identiklik

120 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Alternativ var; milli identiklik
- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

121 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Alternativ var; milli identiklik

122 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Alternativ var; milli identiklik
- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

123 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- ☒ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

124 Qloballaşma dixotomiyasına görə hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- ☒ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

125 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Milli dəyərlər sisteminin həm mövcudluq, həm də təsir imkanları baxımından zəifləməsi

126 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☒ Əmtəə, xidmət, kapital və s. Bazarlarda və ümumilikdə ticarət sferasında liberal dəyərlərin qərarlaşması
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

127 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Əmtəə, xidmət və kapitalın miqrasiyası yolunda maneələri aradan qaldırmağa imkan verən yeni texnologiyaların sürətlə yayılması

128 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Liberal dəyərlərin global miqyaslı qərarlaşması prosesinin başlanması

129 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☒ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

130 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☒ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

131 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☒ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

132 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

133 Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış etmir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiylar 3. İnformasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- ☒ 2, 4, 6
- ☐ 1, 3, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

134 Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində global iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- ☒ 4, 5, 6

- ☐ 1, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

135 Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi; 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- ☐ 2, 5, 6
- ☐ 1, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3

136 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik iqtisadi inkişafıdır
- ☐ Qloballaşma – mədəniyyətlərarası dialoqun dinamik xarakter kəsb etməsidir
- ☒ Qloballaşma – iqtisadi inkişafın yüksək səviyyəyə çıxmasıdır

137 Aşağıdakılardan hansı qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik inkişafıdır
- ☐ Qloballaşma – tarixi proseslərin sürətlənməsidir
- ☒ Qloballaşma - mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyət halıdır

138 Aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı qloballaşma ilə əlaqədar ciddi tədqiqatlar aparmışdır

- ☒ K.Ome
- ☐ O.Kont
- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou

139 Qloballaşma termini elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim tərəfindən gətirilmişdir.

- ☒ T.Levit
- ☐ O.Kont
- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou

140 AB-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 89 %
- ☐ 49%
- ☐ 79 %
- ☒ 69 %

141 Kanada ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 80 %
- ☐ 40%
- ☒ 70 %
- ☐ 60 %

142 Yaponiyanın ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 87 %
☐ 47%
☐ 77 %
☒ 67 %

143 ABŞ-nın ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☒ 80 %
☐ 40%
☐ 70 %
☐ 60 %

144 Xidmət iqtisadiyyatının (postindustrial cəmiyyət) keyfiyyət yeniliyinin əsasında dayanan başlıca məsələ aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
☐ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
☐ Məhsul istehsalının dinamik xarakter kəsb etməsi
☐ Aqrar sektorun dinamik inkişafı

145 Üçüncü elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
☒ İctimai həyatın bütün sferalarına – siyasətə, ideologiyaya, mədəniyyətə psixologiyaya və s. təsir göstərməsi ilə
☐ Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

146 İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3
☐ 1, 5
☒ 4, 5
☐ 1, 2

147 İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3, 5
☐ 1, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☒ 1, 2, 3

148 İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☒ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
☐ Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

149 Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3
☐ 1, 5
☒ 4, 5
☐ 1, 2

150 Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3, 5
☐ 1, 4, 5
☒ 3, 4, 5
☐ 1, 2, 3

151 İkinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☒ XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəlləri
☐ XV-XVII əsrlər
☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
☐ XVI-XIX əsrlər

152 Birinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☐ 1913-1970-ci illər
☐ XV-XVII əsrlər
☒ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
☐ XVI-XIX əsrlər

153 Dünya iqtisadiyyatında elmi-texniki inqilablar seriyasının sayı

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

154 Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- ☐ 3, 5
☒ 4, 5
☐ 3, 4
☐ 1, 2

155 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- ☐ 1, 3
☒ 3, 4
☐ 2, 3
☐ 1, 2

156 I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☒ 4, 5
☐ 3, 5
☐ 2, 3
☐ 1, 2

157 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- ☐ 1, 3
☐ 3, 4
☐ 2, 3
☒ 1, 2

158 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ Xidmət iqtisadiyyatı dövrü 1970-2000-ci illər
☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

159 İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☐ 1, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

160 İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☒ 4, 5
☐ 3, 5
☐ 2, 3
☐ 1, 2

161 İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyaşının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ 2, 3, 6
☐ 4, 5, 6
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

162 İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyaşının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ 2, 4, 6
- ☒ 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 1, 2, 4

163 II dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☒ 1939-1945-ci illər
- ☐ 1941-1945-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər
- ☐ 1914-1918-ci illər

164 Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın ən əsas başvermə səbəbi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ İstehsal → istehlak cütlüyündə yaranan ziddiyyətlər
- ☐ Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması
- ☐ Ekoloji situasiyanın pisləşməsi
- ☐ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

165 Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ 1939-1945-ci illər
- ☐ 1914-1918-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər
- ☒ 1929-1933-cü illər

166 I dünya müharibəsinin ümumi hərbi xərcləri nə qədər təşkil etmişdir

- ☐ 2,5 mlrd ABŞ dolları
- ☐ 100 mlrd ABŞ dolları
- ☐ 1,2 mlrd ABŞ dolları
- ☒ 200 mlrd ABŞ dolları

167 Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzləmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- ☐ 2, 4, 6
- ☒ 3, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 1, 2, 4

168 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsində rifaha birbaşa zərbə vuran əsas nəhəng tarixi hadisələr aşağıdakılardan hansılardır 1. I dünya müharibəsi (1914-1918) 2. Dünya iqtisadi böhranı (1929-1933) 3. İsrail dövlətinin yaranması (1948) 4. II dünya müharibəsi (1939-1945) 5. Dünya sosialist sisteminin yaranması (1917-1991) 6. Rusiya Federasiyasının müstəqillik əldə etməsi (1991)

- ☐ 1, 2, 4, 6
- ☐ 3, 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 4, 5

169 I dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☐ 1939-1945-ci illər
- ☐ 1941-1945-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər
- ☒ 1914-1918-ci illər

170 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsinin məzmun tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☐ 1940-1945-ci illər və 1990-1999-ci illər
- ☐ 1920-1930-ci illər və 1970-1990-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-2000-ci illər
- ☒ 1913-1938-ci illər və 1938-1991-ci illər

171 Xidmət iqtisadiyyatına keçid dünya iqtisadiyyatında hansı dəyişikliklərə səbəb olmuşdur

- ☐ Aqrar sektorun dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsi
- ☐ İstehsalın dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsinə
- ☐ Neqativ inkişaf tendensiyalarına
- ☒ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

172 Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi xarakterik məqam aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ “İstehsal” iqtisadiyyatının “xidmət” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- ☐ “İstehsal” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- ☐ “Xidmət” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü

173 Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi tarixi xronoloji dövr aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ 1990-cı ildə etibarən
- ☐ 2000-ci ildən sonrakı dövr
- ☒ 1970-ci ildən etibarən

174 Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 2, 4, 6
- ☒ 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4

175 Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 4, 5, 6
- ☒ 1, 2, 3
- ☐ 2, 3, 4

176 Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3
- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5

177 Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☐ 1, 2
☐ 2, 4
☒ 4, 5
☐ 2, 3

178 Tipologiyasına görə bazarın əsas etibarilə hansı növləri fərqləndirilmir

- ☒ Heç biri
☐ Mərkəz və əyalət bazarı
☐ Daxili və xarici bazar
☐ Şəhər və kənd bazarı

179 Bazarın instrumental anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
☒ Mal, xidmət, informasiya, pul, kredit, kapital üzrə alqı-satqı əməliyyatlarının aparıldığı yer
☐ Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

180 Bazarın kateqoriyal anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
☐ Heç biri
☐ Xidmət sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

181 Fransada kapitalist münasibətlərinin genezisi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
☐ XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
☒ XVI əsr XVIII əsrin sonlarına qədər
☐ e. ə. 400 min il – 5 min il

182 Dünya iqtisadiyyatının ikinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
☐ Heç biri
☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

183 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
☐ Heç biri
☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər

184 Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. Müəssisə 6. Səhmdar cəmiyyət

- ☐ 2, 4
☒ 5, 6
☐ 2, 3
☐ 1, 2

185 Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aiddir 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. TMK 6. TMB

- ☐ 1, 2, 4, 5
☒ 1, 2, 3, 4
☐ 2, 3, 4, 5
☐ 3, 4, 5, 6

186 İnhisarçı birliklərin əsas etibarilə neçə təşkilati-hüquqi forması mövcuddur

- ☐ 4
☐ 6
☐ 3
☒ 5

187 G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☒ 1, 4, 6
☐ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 3

188 G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☒ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 3

189 Qərb iqtisadçıları G.Dolan və D.Lindsey inhisarın əsasən neçə növünü fərqləndirirlər

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

190 Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4
☐ 4, 5
☐ 2, 3
☒ 1, 6

191 Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 1, 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5, 6
☒ 2, 3, 4, 5
☐ 1, 2, 3, 4

192 Müasir yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- ☒ 4
☐ 3
☐ 2
☐ 1

193 Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☒ 4, 5
☐ 3, 4
☐ 2, 3
☐ 1, 2

194 Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

195 Dünya iqtisadiyyatının üçüncü inkişaf mərhələsi hansı tarixi-xronoloji dövrü əhatə etmişdi

- ☒ 1913-1970-ci illər
☐ XV-XVII əsrlər
☐ 1870-1913-cü illər
☐ XVI-XIX əsrlər

196 Kalssik yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

197 İnhisarın yaranması tarixinin bazar mərhələsinin alt mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

- ☐ Heç biri
☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
☐ Bazara qədərki və klassik inhisar dövrü
☒ Klassik və müasir inhisar dövrü

198 İnhisarın yaranması tarixinin əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

- ☐ Heç biri
☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
☐ Bazara qədərki və informasiya iqtisadiyyatı dövrü
☒ Bazara qədərki dövr və bazar dövrü

199 Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə etmirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin geniş vüsət alması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhəlinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

- ☐ 2, 5
☐ 3, 4
☒ 2, 4

☐ 1, 2

200 Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə edirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin dağılması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhəlinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

☐ 2, 3, 4

☐ 3, 4, 1

☐ 2, 3, 4

☒ 1, 2, 3

201 Aşağıdakılardan hansı iqtisadçı ticarəti iqtisadi sistemi (bazar prinsipləri əsasında) formalaşdıran əsas element hesab edirdi

☒ F.Xayek

☐ O.Kont

☐ O.Toffler

☐ U.Rastou

202 Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmiləlləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

☐ 2, 4

☐ 4, 5

☒ 3, 4

☐ 1, 2

203 Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmiləlləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

☐ 2, 4, 5

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 3, 4

☒ 1, 2, 5

204 Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınli sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

☐ 2, 5

☐ 1, 5

☒ 3, 4

☐ 1, 2

205 Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınli sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

☐ 2, 4, 5

☐ 3, 4, 5

☐ 2, 3, 4

☒ 1, 2, 5

206 XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- ☐ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- ☐ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi

207 XVIII-XIX əsrin sonunda baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- ☒ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- ☐ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi

208 XVI-XVIII əsrlərdə baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- ☐ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- ☒ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi

209 Dünya iqtisadiyyatının tarixində dünya bazarının təşəkkülü hansı tarixi xronoloji dövrə təsadüf etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

210 İnformasiya iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☒ 2000-ci ildən sonrakı dövr
- ☐ 1990-cı ildə etibarən
- ☐ 1970-ci ildən etibarən

211 Xidmət iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ 1950-2000ci illər
- ☐ 1960-2006-cı illər
- ☒ 1970-2000-ci illər

212 İstehsal iqtisadiyyatının sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ XIX əsr XX əsrin II yarısı
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

213 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ XV-XIX əsrlər
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

214 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-ticarət iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☒ X-XV əsrlər
- ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

215 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar iqtisadiyyat inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

216 İstehsal iqtisadiyyatının inkişaf tarixinin neçə alt inkişaf mərhələsi mövcud olmuşdur

- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 1

217 İstehsal iqtisadiyyatı hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ 10 min il əvvəldən orta əsrlər (XV-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVII-XXI əsrin ikinci yarısı)
- ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☒ 5 min il əvvəldən orta əsrlər (V-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVIII-XX əsrin ikinci yarısı)
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

218 Mənimsəmə iqtisadiyyatı hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☒ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

219 Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması əsas inkişaf mərhələləri əsas etibarilə neçə keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşahidə olunmuşdur

- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 1

220 Böyük Yunan məskunlaşmasının neçə əsas istiqaməti mövcud olmuşdur

- ☐ 4
- ☒ 3
- ☐ 2
- ☐ 1

221 Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☒ Sənaye çevrilişi
- ☐ Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
- ☐ Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi

222 Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı tarixi xranaloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ IX əsr
- ☐ X-XI əsrlərin ikinci yarısı
- ☒ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

223 Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☒ Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi

224 Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☒ Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı

225 Sənaye inqilabın birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ IX əsr
- ☐ X-XI əsrlər
- ☒ XV-XVI əsrlər

226 Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☒ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☐ Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid

227 Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ 7-5 min il b.e.ə.
- ☒ 5-3 min il b.e.ə.
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.

228 Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Sənətkarlığın formalaşması və inkişafı
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☒ Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid

229 Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.
- ☐ 9-3 min il b.e.ə.
- ☒ 7-5 min il b.e.ə.

230 Dünya iqtisadiyyatı tarixində əksər ölkələrin keçdiyi inkişaf mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Kapitalizm
- ☐ Sosializm

☒ Feodalizm

231 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılması
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

232 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin klassik orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılması;
- ☒ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

233 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılması

234 Nəzəri baxımdan ümumi şəkildə dünya iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı iki böyük dövrə bölünmüdü

- ☐ Heç biri
- ☐ Genəzis dövrü və böhranlı dövr
- ☐ Genəzisə qədərki və qloballaşma dövrü
- ☒ Genəzisə qədərki və genəzisi dövrü

235 XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud deyildi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

- ☒ 3, 4
- ☐ 1, 4
- ☐ 2, 4
- ☐ 1, 2

236 XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud idi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

- ☐ 2, 4
- ☐ 1, 4
- ☐ 3, 4
- ☒ 1, 2

237 İlk kapital yığımının fransız metodu aşağıdakılardan hansı əsas xüsusiyyətləri ilə fərqlənirdi 1. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi böyüklüyü 2. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi kiçikliyi 3. Daxili bazarın nisbi zəifliyi 4. Daxili bazarın nisbi dinamikliliyi

- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 4
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

238 Fransada ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☒ XVI-XVIII əsrlər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

239 İngiltərədə ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVI-XVIII əsrlər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

240 İlk kapital yığımının əsas mənbələrinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1. Müstəmləkə sistemi; 2. Dövlət istiqrazları sistemi; XVI-XVIII əsrlərdə Avropa ölkələri arasındakı müharibələr və müstəmləkə ələ keçirmə istəyi dövlətin pula olan tələbatını kəskin şəkildə artırmışdır; 3. Azad bazar sistemi; 4. Vergi sistemi; 5. Liberal xarici ticarət sistemi; 6. Sənaye proteksionizmi – yüksək idxal rüsumları, ixrac mükafatlandırması;

- ☐ 2, 4
- ☐ 1, 3
- ☒ 3, 5
- ☐ 1, 2

241 İşçinin (kəndlinin) mülkiyyətindən məhrum edilməsi və istehsal vasitələrinin kapitalla çevrilməsini özündə ehtiva edən tarixi proses necə adlanır

- ☐ Heç biri
- ☐ Ekvivalent ticarət
- ☒ İlk kapital yığıcı
- ☐ Qeyri –ekvivalent ticarət

242 X əsrdə Şərq ölkələrinin iqtisadi inkişaf səviyyəsi Qərbi Avropa ilə müqayisədə neçə dəfə yüksək olmuşdur

- ☐ 5-8 dəfə yüksək olmuşdur
- ☐ 5-6,5 dəfə yüksək olmuşdur
- ☐ 5 dəfə yüksək olmuşdur
- ☒ 1.5-2 dəfə yüksək

243 Sənətkarlığın inkişafının alman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- ☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri
- ☒ İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- ☐ Fransa, Portuqaliya və İspaniya
- ☐ İtaliya, Pireney və Fransa

244 Sənətkarlığın inkişafının roman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- ☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri
- ☐ İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- ☐ İtaliya, Portuqaliya və İspaniya
- ☒ İtaliya, Pireney və Fransa

245 Sənətkarlığın inkişafının alman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ Heç biri
- ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- ☒ Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyaların yaranması
- ☐ Alman mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması

246 Sənətkarlığın inkişafının roman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ Heç biri
- ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- ☐ Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyaların yaranması
- ☒ Roma mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması

247 Bərabər sahələr sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xronoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ XXI əsrin əvvəllərində
- ☐ XIX əsrin sonları
- ☐ Qədim dövrdə
- ☒ Erkən orta əsrlərdə

248 Dövlət pay sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xronoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ II əsrlər
- ☐ V əsrin sonları
- ☐ IX əsrin sonlarında
- ☒ III əsr

249 Tarixi Şərq modeli iqtisadiyyatın strukturunun hansı iki sektorluğu ilə fəaliyyət göstərirdi

- ☐ Heç biri
- ☐ İstehsal və xidmət sektorları
- ☐ Dövlət və özəl sektorları
- ☒ Dövlət və icma sektorları

250 Feodalizmin Qərb makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Bələdiyyə vergisi
- ☒ Feodal rentası
- ☐ Dövlət vergiləri

251 Feodalizmin Şərq makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Bələdiyyə vergisi
- ☐ Feodal rentası
- ☒ Dövlət vergiləri

252 Feodalizmin Qərb makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☒ Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma

- ☐ Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

253 Feodalizmin Şərq makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- ☒ Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

254 Feodalizmin Qərb makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Bələdiyyə mülkiyyəti
- ☐ Qarışıq mülkiyyət
- ☒ Xüsusi mülkiyyət
- ☐ Dövlət mülkiyyəti

255 Feodalizmin Şərq makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Bələdiyyə mülkiyyəti
- ☒ Dövlət mülkiyyəti
- ☐ Xüsusi mülkiyyət
- ☐ Qarışıq mülkiyyət

256 Sənayeləşmə bir proses olmaq etibarı ilə aşağıdakı hansı mütərəqqi xarakterləri daşıyırdı 1. əmək məhsuldarlığı və texnikadan istifadə imkanları artır 2. Şəhərlərin inkişafı sürətlənir 3. İri sənaye və nəqliyyat mərkəzləri yaranır 4. Kəndlərdə əhalinin artım dinamikası müşahidə edilirdi 5. Xarici miqrasiya prosesləri sürətlənirdi

- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

257 Yaponiyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin sonlarında
- ☐ XVIII əsrin sonları

258 ABŞ-da sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin birinci yarısı
- ☐ XVIII əsrin sonları

259 Almaniyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin ikinci yarısı
- ☐ XVIII əsrin sonları

260 Fransada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər

- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☐ 1870-1880-ci illərdə
- ☒ 1815-1860-ci illərdə

261 Aşağıdakılardan hansıları sənaye inqilabının əsas mərhələlərinə aid deyil 1. İstehsalın bir sahəsində tətbiq olunan maşın zəncirvari reaksiya kimi digərlərində də tətbiq zəruriliyini ortalığa qoydu; 2. Mühərrikin təkmilləşməsi – buxar maşınlarının yaranması; 3. Sənayedə texniki inqilab nəqliyyatda da kardinal dəyişikliyə səbəb oldu (Paravoz, Paraxod) 4. əkinçilik və maldarlığın dinamik inkişafı 5. İdarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsi

- ☒ 4, 5
- ☐ 3, 4
- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 2

262 Dünya iqtisadiyyatı tarixində ilk sənaye inqilabı hansı ölkədə baş vermişdir

- ☐ İspaniya
- ☐ Hollandiya
- ☒ İngiltərə
- ☐ Fransa

263 İngiltərədə sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☒ XVIII əsrin sonları
- ☐ XIX əsrin 70-ci illəri
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

264 Aşağıdakılardan hansı əks mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☒ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir
- ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

265 Aşağıdakılardan hansı mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
- ☒ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

266 Aşağıdakılardan hansı üzvü manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
- ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☒ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

267 Aşağıdakılardan hansı heterogen manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
- ☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- ☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- ☒ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

268 Manufakturanın neçə əsas forması mövcuddur

- ☒ 4
☐ 3
☐ 2
☐ 1

269 Manufaktura anlayışının məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Yüngül sənaye sahəsi
☐ Ağır sənaye sahəsi
☒ Mürəkkəb əmək kooperasiyası
☐ Sadə əmək kooperasiyası

270 Yaponiyada ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☒ XVIII-XIX əsrin 70-ci illəri
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

271 Almaniyada ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☒ XVIII-XIX əsrin ikinci yarısı
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

272 Metropoliya→müstəmləkə münasibətlərində siyasi-hüquqi aspektdən 3 yanaşmanı formalaşmışdır ki, bunlar aşağıdakılardan hansılardır 1. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin saxlanması (Latın Amerikasının ölkələri) 2. Asılılığın ara-keçid formaları (protektorat – Misir, Tunis, Kuveyt, Bəhreyn və s.; mandat sistemi – Millətlər Liqasının mandati). 3. Metropoliyaya tam təbəçilik – Hindistan, Əlcəzair, Birma, Seylan, İndoneziya. 4. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin itirilməsi (Keçmiş Sovetlər Birliyi ölkələri)

- ☐ 1, 2, 4
☐ 1, 3, 4
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

273 Müstəmləkəçiliyin ilk dövrlərinə xas olan ənənəvi münasibət formaları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Heç biri
☐ Ekvivalent ticarət, müstəmləkə xəracının olmaması, müstəqil vergi
☒ Qeyri-ekvivalent ticarət, müstəmləkə xəracı, vergi talanı
☐ Heyvan və bitki məhsulları xammal mənbəyi idilər

274 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının ikinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- ☐ Heç biri
☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki məhsulları xammal mənbəyi idilər
☒ Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvən metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki məhsulları xammal mənbəyi idilər

275 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının birinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- ☐ Heç biri

- ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropolianın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- ☐ Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
- ☒ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropolianın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

276 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatları neçə mərhələdən keçmişlər

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 3
- ☒ 2

277 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının feodal tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☒ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- ☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

278 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının fermer (köçürmə) təsərrüfatı tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır
- ☒ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

279 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının plantasiya tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- ☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☒ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

280 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının neçə tipi mövcud olmuşdur

- ☐ 4

- ☐ 5
☐ 2
☒ 3

281 Böyük coğrafi kəşflərin Qərbin tarixi-iqtisadi yüksəlişində oynadığı əsas istiqamətlərdən biri kimi aşağıdakılardan hansını qiymətləndirmək olar

- ☐ Tələb inqilabı
☐ Ticarət inqilabı
☐ Sənaye inqilabı
☒ Qiymət inqilabı

282 Böyük coğrafi kəşflərin bir proses olmaq etibarını ilə yaranması səbəbləri aşağıdakılardan hansılarıdır 1. Ön və Kiçik Asiyanın (Konstantinopol – 1453-cü il) və Avropanın bir hissəsinin türklər tərəfindən tutulması nəticəsində Avropa → Şərq (İran, Hindistan, Çin) ticarət yollarının qapanması 2. Tədavül vasitəsi kimi qiymətli metalların kəskin defisiti: qızıl aclığı 3. Sənayenin dinamik inkişafı 4. Ticarətin dinamik inkişafı

- ☐ 1, 4
☐ 1, 3
☐ 2, 4
☒ 1, 2

283 Avropa sənayesində kapitalist münasibətləri sisteminin genezisi hansı tarixi dövrə təsadüf edir

- ☒ XVI-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

284 Son orta əsrlərdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. İqtisadi siyasət – ayrı-ayrı şəhərlərin yaxud ərazi vahidlərinin deyil, bütövlükdə ölkənin mənafehlərinə yönəlmişdir. 2. İqtisadi siyasət vahid mərkəzdən – dövlət tərəfindən həyata keçirilirdi. 3. İqtisadi siyasət iki mərkəzdən – dövlət və özəl sektor tərəfindən həyata keçirilirdi. 4. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın kənd təsərrüfatı sferasını əhatə edirdi 5. əsas məqsədlərdən biri tədricən bütün ölkəni əhatə edəcək daxili bazarın formalaşdırılmasından ibarət olunmuşdur. 6. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın əsas sferalarını (kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət və s.) əhatə edən tədbirlər kompleksi formasında həyata keçirilirdi.

- ☐ 1, 6
☐ 3, 6
☐ 2, 6
☒ 3, 4

285 İstehsal iqtisadiyyatı – son orta əsrlərin tarixi xronologiyası hansı dövrləri əhatə etmişdir

- ☐ 1096-1270-ci illər
☒ XVI-XVIII əsrlər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

286 Dördüncü səlib yürüşünün (1202-1204) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
☐ Kiprin istilasını nəticələnməmişdir
☒ Konstantinopol fəth edilmişdir

287 Üçüncü səlib yürüşünün (1147-1149) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- ☒ Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir

288 Birinci səlib yürüşünün (1096-1099) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- ☐ Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir

289 Dünya iqtisadiyyatı tarixində neçə səlib yürüşü keçirilmişdir

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☒ 8

290 Erkən orta əsrlərin sonundan etibarən Qərbi ölkələri tərəfindən həyata keçirilən səlib yürüşlərinin tarixi xronologiyası aşağıdakılardan hansı dövrü əhatə etmişdir

- ☒ 1096-1270-ci illər
- ☐ 1510-1670-cı illərə qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

291 İstehsal iqtisadiyyatı formasiyasında qıldıya dedikdə başa düşülür

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;
- ☐ Kənd təsərrüfatı fəaliyyətilə məşğul olan insanların birliyi
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☒ Müəyyən peşəkar fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyi

292 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin üçüncü mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;
- ☐ Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.
- ☒ Son orta əsrlər – “kommunal” inqilablar və şəhərlərin feodal asılılığından azad olması. Şəhər – respublikalar yaranmağa başlayır (Şimali İtaliyada → Milan, Genuya, Florensiya, Venesiya; Almaniyada → Hamburq, Nyünberq, Strasburq; Fransada → Paris, Orlean; İngiltərədə - London).
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

293 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin ikinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər
- ☒ Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

294 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin birinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıb. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

295 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisi neçə mərhələdən keçmişdir

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☒ 3

296 XI əsrdən başlayaraq şəhərlərin iqtisadi əhəmiyyətinin sürətlə artma səbəbləri kimi xarakterizə edilir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Feodal asılılığından azad olma 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Feodalın təsir dairəsindən kənarda azad bazar, azad ticarətin mövcudluğu 6. Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- ☐ 1, 6
- ☐ 3, 6
- ☐ 2, 6
- ☒ 3, 5

297 Feodalizmin sosial-siyasi spesifikasiyasının əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1.Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2.İerarxik struktur 3.Korporativ qurumların geniş yayılması 4.Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5.Bazarın coğrafiyasının genişlənməsi 6.Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- ☐ 1, 6
- ☐ 3, 6
- ☐ 2, 6
- ☒ 5, 6

298 Feodalizmin qərarlaşdığı dövrün əsas xarakterik xüsusiyyətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1.Natural təsərrüfat (qapalı) – istehsal edilmiş məhsul istehsal yerində də istehlak olunur. Yəni, istehsalçı öz tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsal edir. 2.Istehsal və istehlak həmin təsərrüfatın çərçivəsindən kənara çıxmır 3.Mübadilə - mənimsəmə iqtisadiyyatına xas olan mahiyyətdə həyata keçirilir 4.əmtəə istehsalı yoxdur 5.Bazar yoxdur 6.Geniş bazar mövcuddur 7.əmtəə istehsalı mövcuddur

- ☐ 1, 5
- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 2
- ☒ 5, 6

299 F.List sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin neçə mərhələsini fərqləndirir

- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 2
- ☐ 1

300 F.Listin sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin əsas mərhələləri sırasına aid deyildir

- ☐ Heç biri
- ☐ Əkinçilik və əkinçilik-manufaktura
- ☐ Vəşşilik və maldarlıq

☒ Totalitarizm və bazar təsərrüfatı

301 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin həlledici inkişaf mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ XVIII-XIX əsrlər
☐ XV-XVI əsrlər
☐ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

302 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin yüksək kütləvi istehlak mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr
☐ XV-XVI əsrlər
☐ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

303 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə keçid cəmiyyəti yaxud irəliləyişin ilkin şərtlərinin yaradılması mərhələsi hansı tarixi dövrə təsadüf etmişdir

- ☐ İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr
☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
☒ Avropa: XVII-XVIII əsrin əvvəlləri
☐ XV-XVI əsrlər

304 Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatının mərhələlərinə aid deyil

- ☐ Barbarlıq
☐ Barbarlıq
☒ Feodalizm
☐ Vəhşilik

305 Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatına görə vəhşilik mərhələsinə aid deyil

- ☐ Ali
☐ Orta
☒ Yuxarı
☐ Aşağı

306 Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsini aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı irəli sürmüşdür

- ☐ D. Rikardo
☒ D. Bell
☐ O.Toffler
☐ A.Toynbi

307 D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının neçə əlamətini mövcuddur

- ☒ 5
☐ 3
☐ 2
☐ 4

308 D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının belə bir əlamətini mövcud deyildir

- ☒ Praktiki biliyin aparıcı rolu
☐ Yeni intellektual texnologiyalar əsasında qərarların qəbulunun təminatı
☐ Nəzəri biliyin aparıcı rolu

- ☐ Əmtəə istehsalından xidmət istehsalına keçid

309 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin hansı tipi mövcud deyildir

- ☒ Sosial demokratik tip
☐ Postindustrial tip
☐ İndustrial tip
☐ İndustrializmə qədərki tip

310 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin coğrafiyasına aid deyil

- ☒ Şərqi avropa
☐ Cənubi Asiya
☐ Latın Amerikası
☐ Afrika

311 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrial tipinin coğrafiyasına aid deyil

- ☒ Braziliya
☐ Yaponiya
☐ Keçmiş sovet respublikaları
☐ Avropa

312 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin coğrafiyasına aiddir

- ☒ ABŞ
☐ Meksika
☐ Keçmiş sovet respublikaları
☐ Avropa

313 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aid deyil

- ☒ Maşınqayırma
☐ Balıqçılıq
☐ Heyvandarlıq
☐ Əkinçilik

314 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aiddir

- ☒ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı
☐ Əkinçilik
☐ Heyvandarlıq
☐ Balıqçılıq

315 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin xarakterinə aiddir

- ☐ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı
☐ Balıqçılıq
☒ Xidmət istehsalı
☐ Əkinçilik

316 Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt versiyasına görə kapitalizmin hansı mərhələləri fərqləndirilir

- ☐ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı dövrü
- ☐ İlkin və son kapitalizm
- ☐ Orta kapitalizm
- ☒ Klassik və müasir kapitalizm

317 Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☒ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☐ Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- ☐ Klassik və müasir kapitalizm nəzəriyyəsi

318 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☐ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☐ Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- ☒ Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

319 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi nəçə əsas xarakterik cəhətlə səciyyələndirilmişdir

- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 2
- ☐ 3

320 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi əsas xarakterik cəhətlərindən deyildir

- ☒ İnformasiya yığılımı
- ☐ Kapital yığılımı
- ☐ Texnoloji əmək bölgüsü
- ☐ Müəssisə - ailə münasibətləri

321 Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☒ 1.6-0.04 mln il əvvəl
- ☐ İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

322 Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə paleozoy erasında yaranmışdır

- ☐ Heç biri
- ☐ İlk insanlar
- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar
- ☒ Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər

323 Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə insan erasında yaranmışdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər
- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar
- ☒ Üzvi həyatın müasir formaları. Neantropolar

324 İbtidai icma dövrünün əsas xarakteristikası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri

- ☒ Bu dövr insanın yaranmasından başlayıb sinifli cəmiyyətin – dövlətin meydana gəlməsinə qədər davam etmişdir.
- ☐ Bu dövr insanın yarandığı dövrə qədər olan dövrüdür
- ☐ Bu dövr dövlətin meydana gəlməsi dövründən başlamışdır

325 İbtidai icma dövrünün – mənimsəmə iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhətlərinə aşağıdakılar hansıları aiddir 1.Məhsuldar qüvvələrin ifrat aşağı səviyyəliliyi və ifrat ləngliklə təkmilləşməsi; 2.Təbii resursların və istehsalın nəticələrinin kollektiv sürətdə mənimsənilməsi; 3.Bərabər bölgü, sosial bərabərlik; 4.Cəmiyyətin ifrat aşağı səviyyəli inkişafı; 5.Xüsusi mülkiyyət və dövlətin yoxluğu.

- ☒ Hamısı
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

326 Mənimsəmə iqtisadiyyatın ərazi strukturunun əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Polisentrizmdir (çox mərkəzçilik).
- ☐ Təkmərkəzçilik
- ☐ İkimərkəzçilik (şərq və qərb)

327 İbtidai dövrün, ibtidai icmanın dağılmağa başladığı zamanı adətən hansı era ilə bağlayırlar

- ☐ Heç biri
- ☐ Dəmir erası
- ☒ Metal erası
- ☐ Daş erası

328 Eneolit – mis-daş əsrinin (6 min il b.e.ə.) əsas xarakterik cəhəti kimi aşağıdakılardan hansı çıxış etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması
- ☒ Mis əmək alətlərinin yaranması
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması

329 Tunc əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ Heç biri
- ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- ☒ Avropada – 3 min il, Asiyada – IV-III min il b.e.ə.
- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.

330 Tunc əsri dövründə tunc əmək alətlərinin yayılması hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Heç biri
- ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması ilə
- ☒ İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə

331 Dəmir əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- ☒ 3 min il b.e.ə.
- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.

332 Dəmir əsri dövrünün təşəkkülü hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Heç biri

- ☒ İqtisadiyyatın struktur təkmilləşdirilməsi, siyasi-iqtisadi prizmadan isə dünya imperiyalarının yaranması
- ☐ İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə

333 İbtidai cəmiyyət epoxası dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☐ 1.6-0.04 mln il əvvəl
- ☒ 40-6 min il əvvəl
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

334 İbtidai cəmiyyət dövrü öz inkişafında aşağıdakılardan hansı inkişaf mərhələlərini keçmişdir 1.İlkin ibtidai cəmiyyət 2.Orta ibtidai cəmiyyət 3.Son ibtidai cəmiyyət 4.Aralıq ibtidai cəmiyyət

- ☐ Hamısı
- ☐ 3, 4
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

335 Antropososiogenez hansı tarixi epoxaları əhatə edir

- ☐ İmperializm və təkmərkəzçilik
- ☐ Barbarlıq və sənətkarlıq
- ☐ Vəhşilik və tiranlıq
- ☒ Vəhşilik və barbarlıq

336 İcma münasibətlərinin hələdə davam etdiyi coğrafi regionlar aşağıdakılardan əsas etibarilə hansılardır

- ☐ Şərqi Avropa, Asiya və Afrika
- ☐ Şərqi Avropa və Afrika
- ☐ Mərkəzi və Şərqi Avropa
- ☒ Asiya, Afrika və L.Amerikası

337 İqtisadi tarixi yanaşmaya görə ilk dövlətlərin yaranmasının başlıca səbəbi kimi aşağıdakılardan hansı əsasdır

- ☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
- ☐ Ticarətin inkişafı
- ☐ İqtisadi inkişaf
- ☒ Sosial təbəqələşmənin dərinləşməsi

338 İlk dövlətlərin yaranmasının xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ XIII-XV əsrlər
- ☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri
- ☒ IV-III minillikdə (b.e.ə.)

339 Xronoloji olaraq, quldarlığın coğrafi aspektdən zaman sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ XIII-XV əsrlər afrika və latın amerikasında
- ☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri avropa və asiyada
- ☒ Avropada b.e.ə. III minillikdən b.e. IV əsrinin sonuna, Şərqdə isə b.e.ə. IV minillikdən b.e. VI əsrinin sonuna (Afrika,Asiya)

340 Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılıqlıya görə ibtidai icmaddən quldarlığa və feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Qədim Misir 2.Ön və Kiçik Asiya ölkələri 3.Qədim Hindistan 4.Qədim Pakistan 5.Qədim Yunanıstan 6.Qədim İtaliya

- ☐ 5
☐ 3
☐ 2
☒ 4

341 Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığın görə ibtidai icmadan birbaşa feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Şərqi Slavyanlar 2.Alman tayfaları 3.Asiyanın maldar tayfaları 4.Şimali afrikalılar

- ☐ 5
☐ 3
☐ 2
☒ 4

342 Marksist yozuma görə quldarlıq formasiyasının əsas əlamətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İqtisadiyyatın natural xarakteri 2. Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3. Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4. Sənətkar əməyi, istehsalın mürəkkəb forması 5. Bazarın istehsalçı xarakteri 6. Bazarın istehlakçı xarakteri 7. Sadə əmtəə istehsalının inkişafı. Üçüncü böyük ictimai əmək bölgüsü. 8. Yunanıstanda polislər, Romada bələdiyyələr

- ☐ 1, 6
☐ 3, 7
☐ 2, 4
☒ 3, 5

343 Qədim dünya anlayışı özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva edir

- ☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan
☐ Qədim Roma və Qədim Misir
☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
☒ Qədim şərq, Qədim Yunanıstan və Qədim Roma

344 Sivilizasiyaya ilkin keçid özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmir

- ☐ Təhsil və səhiyyə sferasında baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
☐ Dini sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
☐ Mədəni və siyasi sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
☒ Əmək alətləri, sosial-iqtisadi münasibətlər, idarəetmə sferasında baş verən

345 Qədim şərqin tarixi iqtisadiyyatının xronologiyası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
☐ b.e.ə VI minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. VII əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqdə yekunlaşır
☒ b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqdə yekunlaşır
☐ b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqdə yekunlaşır

346 Neolit epoxasına aid qədim əkinçi və heyvandarların ilk yaşayış məskənləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Latın Amerikası
☐ Qədim Roma
☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
☒ Nil vadisi

347 Asiya istehsal üsulunun tipik ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Latın Amerikası
☐ Qədim Roma
☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan

☒ Qədim Misir

348 b.e.ə. 5-3 minilliklərdə Xyanxe çayı hövzəsində neolit mədəniyyəti bazasında formalaşmış dövlət aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Latın Amerikası
☐ Qədim Roma
☒ Qədim Çin
☐ Qədim Misir

349 Çin feodalizminin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olar 1.Ierarxiya normaları və vassal öhdəliklərinə dəqiq riayət edilməməsi; 2.Hakimiyyətə və vəzifələrə mümkün iddialarda klan qohumluq dərəcəsinin nəzərə alınmaması; 3.Ağaya sadıqlıq; 4.Döyüş meydanlarında, eləcə də vəzifə öhdəliklərində qəbul edilmiş davranış qaydalarına əməl olunması; 5.Zadəqanlığa pərəstiş, statusa uyğun olaraq etika normalarının gözlənilməsi.

- ☐ 1, 3, 4
☐ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 3
☒ 3, 4, 5

350 Çin tarixinin dəmir əsri hansı xranoloji tarixi özündə ehtiva edir

- ☐ heç biri
☐ b.e.ə I-III əsrlər
☒ b.e.ə V-III əsrlər
☐ b.e.ə VI-VII əsrlər

351 İnd sivilizasiyasının əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☒ Heç biri
☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi
☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı

352 Antik epoxanın xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ heç biri
☒ b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

353 Feodalizmin qərarlaşması təkamül yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ Tacirlər zümresinin elementlərindən qaynaqlanaraq
☒ Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
☐ Quldarlıq elementlərindən törəyərək

354 Feodalizmin qərarlaşması sintez yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ Tacirlər zümresinin elementlərindən qaynaqlanaraq
☐ Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
☒ Quldarlıq elementlərindən törəyərək

355 Feodalizmin qərarlaşması aşağıdakılardan hansı iki yolla getmişdir

- ☐ Analiz və sintez

- ☐ Təkamül və qarışıq
- ☐ Sintez və Qarışıq
- ☒ Sintez və Təkamül

356 Dünya iqtisadiyyatının tarixində digərlərinə nisbətən əksər ölkələrin keçdiyi tarixi iqtisadi formasiya aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Sosializm
- ☐ İbtidai icma
- ☒ Feodalizm

357 Son orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☒ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması və ilkin kapital yığılı
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

358 Son orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xarənaləji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
- ☐ Qərb IV-XVII və Şərq VII-XIX
- ☐ Qərb XV-XVII və Şərq XIII-XIX
- ☒ Qərb XVI-XVIII və Şərq XVIII-XIX

359 Klassik orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☒ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

360 Modernist yənaşma tarixi dövlərlənmədə neçə mərhələni özündə ehtiva etməkdədir

- ☐ 5
- ☐ 3
- ☐ 6
- ☒ 4

361 Qloballaşma termini elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim tərəfindən gətirilmişdir.

- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou
- ☒ T.Levit
- ☐ O.Kont

362 Xidmət iqtisadiyyatının (postindustrial cəmiyyət) keyfiyyət yeniliyinin əsasında dayanan başlıca məsələ aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
- ☐ Aqrar sektorun dinamik inkişafı
- ☐ Məhsul istehsalının dinamik xarakter kəsb etməsi
- ☐ Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi

363 Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış etmir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyyalar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- ☒ 2, 4, 6
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 3, 5
- ☐ 1, 2, 3

364 Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almanıyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzləşmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendesiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 1, 2, 4
- ☒ 3, 5, 6

365 Modernizm nəzəriyyəsinin M.Veber versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
- ☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- ☒ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- ☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından

366 XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud idi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarəedilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarəedilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

- ☐ 2, 4
- ☐ 1, 4
- ☒ 1, 2
- ☐ 3, 4

367 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indisturial tipinin coğrafiyasına aid deyil

- ☒ Braziliya
- ☐ Avropa
- ☐ Keçmiş sovet respublikaları
- ☐ Yaponiya

368 İnformasiya iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☒ 2000-ci ildən sonrakı dövr
- ☐ Heç biri
- ☐ 1990-cı ildə etibarən
- ☐ 1970-ci ildən etibarən

369 Dünya sistem nəzəriyyəsinə görə İ.Vallersteyn hansı zaman tiplərini fərqləndirmişdir 1. Struktur zaman 2.Resesiya zamanı 3. Tsiklik zaman 4.Ekspansiya zamanı 5.Depresiya zamanı

- ☐ 1, 4
- ☐ 2, 4

- ☐ 3, 5
☒ 1, 3

370 Modernləşmənin ikinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
☒ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
☐ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir

371 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☒ XV-XIX əsrlər
☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
☐ VII-XVIII əsrlər

372 Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- ☒ e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
☐ Heç biri

373 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatları neçə mərhələdən keçmişlər

- ☐ 5
☐ 4
☒ 2
☐ 3

374 Avropada orta əsrlərin konkret tarixi sərhədləri kimi əsas götürülür

- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
☐ b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
☒ V-XIV əsrlər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

375 Modernləşmənin üçüncü dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
☒ Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir

376 Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☒ 1, 2, 5
☐ 2, 3, 4

377 Son orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

- ☒ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması və ilkin kapital yığılımı
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

378 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin hansı tipi mövcud deyildir

- ☒ Sosial demokratik tip
- ☐ İndustrializmə qədərki tip
- ☐ İndustrial tip
- ☐ Postindustrial tip

379 Dünya iqtisadiyyatı tarixində əksər ölkələrin keçdiyi inkişaf mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Feodalizm
- ☐ Sosializm
- ☐ Kapitalizm

380 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Heç biri
- ☒ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılımı

381 Xidmət iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ 1960-2006-cı illər
- ☒ 1970-2000-ci illər
- ☐ Heç biri
- ☐ 1950-2000ci illər

382 XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- ☐ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- ☒ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi

383 Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ X-XI əsrlər
- ☒ XV-XVI əsrlər
- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ IX əsr

384 Aşağıdakılardan hansı iqtisadçı ticarəti iqtisadi sistemi (bazar prinsipləri əsasında) formalaşdıran əsas element hesab edirdi

- ☒ F.Xayek
- ☐ U.Rastou
- ☐ O.Toffler
- ☐ O.Kont

385 Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☒ Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi
- ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Heç biri
- ☐ Ticarətin formalaşması

386 XI əsrdən başlayaraq şəhərlərin iqtisadi əhəmiyyətinin sürətlə artma səbəbləri kimi xarakterizə edilir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Feodal asılılığından azad olma 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Feodalın təsir dairəsindən kənarda azad bazar, azad ticarətin mövcudluğu 6. Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- ☐ 1, 6
- ☒ 3, 5
- ☐ 2, 6
- ☐ 3, 6

387 Sənaye inqilabın ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- ☐ X-XI əsrlərin ikinci yarısı
- ☐ IX əsr

388 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indisturializmə qədərki tipinin xarakterinə aiddir

- ☐ Əkinçilik
- ☐ Heyvandarlıq
- ☐ Balıqçılıq
- ☒ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı

389 Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
- ☐ Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi
- ☐ Heç biri
- ☒ Sənaye çevrilişi

390 D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının neçə əlamətini mövcuddur

- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5
- ☐ 2

391 D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının belə bir əlamətini mövcud deyildir

- ☐ Əmtəə istehsalından xidmət istehsalına keçid
- ☐ Yeni intellektual texnologiyalar əsasında qərarların qəbulunun təminatı
- ☒ Praktiki biliyin aparıcı rolu
- ☐ Nəzəri biliyin aparıcı rolu

392 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin həlledici inkişaf mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- ☒ XVIII-XIX əsrlər
- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☐ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri

393 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin yüksək kütləvi istehlak mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- ☒ İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr
- ☐ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri

394 Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə keçid cəmiyyəti yaxud irəliləyişin ilkin şərtlərinin yaradılması mərhələsi hansı tarixi dövrə təsadüf etmişdir

- ☐ İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr
- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☒ Avropa: XVII-XVIII əsrin əvvəlləri

395 Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- ☐ Klassik və müasir kapitalizm nəzəriyyəsi
- ☐ Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- ☒ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

396 L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☐ 2
- ☒ 6
- ☐ 5
- ☐ 4

397 L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi beşinci mərhələsinin aşağıdakılardan hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü dövrü
- ☒ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

398 L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi dördüncü mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü
- ☐ Sənaye inqilabının baş verməsi
- ☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü
- ☒ Maşınlı sənayenin inkişafı və onun güclü şəkildə yayılması

399 L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☐ 2
- ☒ 6
- ☐ 5
- ☐ 4

400 Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- ☐ 2, 4

- ☐ 4, 5
☒ 3, 4
☐ 1, 2

401 Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 5

402 Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınli sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- ☐ 2, 5
☐ 1, 5
☒ 3, 4
☐ 1, 2

403 XVIII-XIX əsrin sonunda baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
☒ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
☐ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
☐ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi

404 XVI-XVIII əsrlərdə baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- ☐ VII-XVIII əsrlər
☐ III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
☐ II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
☒ I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi

405 Dünya iqtisadiyyatının tarixində dünya bazarının təşəkkülü hansı tarixi xronoloji dövrə təsadüf etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
☒ XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

406 Modernləşmənin birinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- ☐ Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)
☐ Asiya, Afrika və Latın Amerikasını əhatə etmişdir
☐ Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
☒ Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)

407 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar-ticarət iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☒ X-XV əsrlər
☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

408 İstehsal iqtisadiyyatının aqrar iqtisadiyyat inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

409 İstehsal iqtisadiyyatının inkişaf tarixinin neçə alt inkişaf mərhələsi mövcud olmuşdur

- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 1

410 İstehsal iqtisadiyyatı hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ 10 min il əvvəldən orta əsrlər (XV-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVII-XXI əsrin ikinci yarısı)
- ☒ 5 min il əvvəldən orta əsrlər (V-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVIII-XX əsrin ikinci yarısı)
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

411 Mənim səmə iqtisadiyyatı hansı tarixi xranaloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- ☒ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

412 Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması əsas inkişaf mərhələləri əsas etibarilə neçə keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşahidə olunmuşdur

- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 2
- ☐ 1

413 Böyük Yunan məskunlaşmasının neçə əsas istiqaməti mövcud olmuşdur

- ☐ 4
- ☐ 2
- ☐ 1
- ☒ 3

414 Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☒ Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı

415 Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☒ Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☐ Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid

416 Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.
- ☒ 5-3 min il b.e.ə.
- ☐ 7-5 min il b.e.ə.

417 Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Sənətkarlığın formalaşması və inkişafı
- ☐ Ticarətin formalaşması
- ☒ Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid

418 Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ 2-3 min il b.e.ə.
- ☐ 9-3 min il b.e.ə.
- ☒ 7-5 min il b.e.ə.

419 Dünya sistem yanaşması aşağıdakı hansı nəzəriyyələrin sintezi kimi formalaşmışdır

- ☐ Heç biri
- ☐ K.Yaspersin və D.Bellinin nəzəriyyələri
- ☐ A.Toynbi və P.Sorokinin nəzəriyyələri
- ☒ F.Brodelin "geotarix" nəzəriyyəsi və "Annallar" məktəbinin nəzəri irsi

420 İlkin modernləşmə dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür

- ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
- ☐ İndustrial cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
- ☐ Ənənəvi cəmiyyətdən feodalizmə keçid
- ☒ Ənənəvi cəmiyyətdən indistrializmə keçid

421 N.Rozova görə tarixi dövrlənmənin əsas iqtisadi mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Aqrar – sənətkarlıq texnologiyalı cəmiyyət; 2.İndustrial cəmiyyət; 3. Servis texnologiyalı 4 Mondializm 5 Enerji daşıyıcıları sferası

- ☐ 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3,
- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 1, 3, 4

422 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indisturializmə qədərki tipinin coğrafiyasına aid deyil

- ☒ Şərqi avropa
- ☐ Cənubi Asiya
- ☐ Latin Amerikası
- ☐ Afrika

423 Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsini aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı irəli sürmüşdür

- ☐ D. Rikardo
- ☒ D. Bell
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi

424 Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatına görə vəhşilik mərhələsinə aid deyil

- ☐ Ali
- ☐ Orta
- ☒ Yuxarı
- ☐ Aşağı

425 Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatının mərhələlərinə aid deyil

- ☐ Barbarlıq
- ☐ Vəhşilik
- ☒ Feodalizm
- ☐ Barbarlıq

426 V.Repke sosial-bazar təsərrüfatının əsas xarakterik cəhətləri cəhətləri kimi aşağıdakılardan hansıları prioritetləşdirmişdir 1.Personalizm (kollektivizmin əksinə olaraq) 2.Azadlıq (hakimiyyətin təmərgüzləşməsinin əksinə olaraq) 3.Qeyri-mərkəzçilik (mərkəzçiliyin əksinə olaraq) 4.İradəvi hərəkət (təşkilatlanmanın əksinə olaraq) 5.Dini azadlıq (müstəqil seçim imkanı) 6.Söz azadlığı (senzuranın əksinə olaraq)

- ☐ 2, 3, 4, 6
- ☐ 1, 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5, 6
- ☒ 1, 2, 3, 4

427 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi nəçə əsas xarakterik cəhətlə səciyyələndirilmişdir

- ☐ 3
- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 2

428 Mənimləmə iqtisadiyyatın ərazi strukturunun əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Polisentrizmdir (çox mərkəzçilik).
- ☐ İkimərkəzçilik (şərq və qərb)
- ☐ Təkmərkəzçilik

429 İbtidai icma dövrünün əsas xarakteristikası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Bu dövr insanın yarandığı dövrə qədər olan dövrdür
- ☐ Bu dövr dövlətin meydana gəlməsi dövründən başlamışdır
- ☐ Heç biri
- ☒ Bu dövr insanın yaranmasından başlayıb sinifli cəmiyyətin – dövlətin meydana gəlməsinə qədər davam etmişdir.

430 Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə insan erasında yaranmışdır

- ☐ Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər
- ☐ Heç biri
- ☒ Üzvi həyatın müasir formaları. Neantropalar
- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar

431 Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə palezoy erasında yaranmışdır

- ☒ Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər
- ☐ Heç biri
- ☐ İlk insanlar

- ☐ Sadə orqanizmlər, molyusklar

432 Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrü neçə mərhələyə bölünür

- ☐ 5
☐ 6
☒ 2
☐ 4

433 ən qədim dünyanın iqtisadi tarixinin xarənoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü

434 L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi birinci mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ “Ağıllı” insanın yaranması və 100 tipdə primitiv əmək alətlərinin mövcudluğu
☐ Sənaye inqilabının baş verməsi
☐ Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü
☐ Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü

435 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi

436 Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt versiyasına görə kapitalizmin hansı mərhələləri fərqləndirilir

- ☐ Orta kapitalizm
☐ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı dövrü
☐ İlk və son kapitalizm
☒ Klassik və müasir kapitalizm

437 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin xarakterinə aiddir

- ☐ Əkinçilik
☐ Kütləvi istehlak mallarının istehsalı
☐ Balıqçılıq
☒ Xidmət istehsalı

438 L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- ☐ 4
☒ 6
☐ 5
☐ 2

439 L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin hansı formasiyası yoxdur

- ☐ Elmi-informasiya
☒ Xidmət iqtisadiyyatı
☐ Ovçuluq-yığım
☐ Sənaye

440 L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin neçə forması göstərilir

- ☐ 5
☒ 4
☐ 2
☐ 6

441 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indisturializmə qədərki tipinin xarakterinə aid deyil

- ☒ Maşınqayırma
☐ Heyvandarlıq
☐ Əkinçilik
☐ Balıqçılıq

442 Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindisturial tipinin coğrafiyasına aiddir

- ☒ ABŞ
☐ Meksika
☐ Keçmiş sovet respublikaları
☐ Avropa

443 L.Qrininin tarixi dövrlənmənin riyazi konsepsiyasına görə tarixi proses aşağıdakılardan hansı görünüşdədir

- ☐ Hiperbola
☒ Sinergetk proqnozlar
☐ Demoqrafik
☐ Sosio-mədəni

444 İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3, 5
☐ 1, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☒ 1, 2, 3

445 I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☒ 4, 5
☐ 3, 5
☐ 2, 3
☐ 1, 2

446 G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☒ 1, 4, 6
☐ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 3

447 İstehsal iqtisadiyyatının sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☒ XIX əsr XX əsrin II yarısı
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☐ XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

448 Tarixi sistemlərin forma müxtəlifliyinin Vallersteyn versiyasına görə dünya sistemlərinin hansı formaları mövcuddur 1. Dünya imperiyaları 2. İri biznes strukturları 3. Dünya iqtisadiyyatları 4. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələr 5. Regional iqtisadi integrasiya birlikləri

- ☐ 3, 5
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3
- ☐ 4, 5

449 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı integrasiya üsulu deyil

- ☒ Sosial
- ☐ İqtisadi
- ☐ Hərbi – siyasi
- ☐ Ənənəvi

450 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı mübadilənin tipi deyil

- ☐ Yenidən bölgü
- ☐ Bazar mübadiləsi
- ☐ Qarşılıqlı mübadilə
- ☒ Ənənəvi

451 Antik təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☐ Kəndi icma üzvləri
- ☐ Tacir
- ☐ Sənətkar
- ☒ Qul

452 Asiya təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- ☒ Kəndi icma üzvləri və sənətkarlar
- ☐ Tacir və sənətkarlar
- ☐ Sənətkar və qullar
- ☐ Qul və tacirlər

453 Tarixi tədqiqatlar görə dünyada neçə türk dövləti mövcud olmuşdur

- ☐ 100
- ☒ 110
- ☐ 210
- ☐ 10

454 İstehsal iqtisadiyyatının xronoloji tarixi təşəkkül dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ heç biri
- ☒ Neolit inqilabından tutmuş 1960-cı illərə qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

455 Erkən orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xronoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Qərb V-XIII və Şərq VII-XI
- ☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- ☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI
- ☒ Qərb V-XI və Şərq II-XI

456 Erkən orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☐ Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☒ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

457 Klassik orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
- ☐ Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- ☐ Qərb V-XII və Şərq III-XI
- ☒ Qərb XI-XV və Şərq XI-XVI

458 Klassik orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☒ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

459 Son orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Qərb X-XIII və Şərq IX-XI
- ☐ Qərb XV-XVII və Şərq XIII-XIX
- ☒ Qərb XVI-XVIII və Şərq XVIII-XIX
- ☐ Qərb IV-XVII və Şərq VII-XIX

460 Dünya iqtisadiyyatının tarixində digərlərinə nisbətən əksər ölkələrin keçdiyi tarixi iqtisadi formasiya aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Sosializm
- ☐ İbtidai icma
- ☒ Feodalizm

461 Feodalizmin qərarlaşması aşağıdakılardan hansı iki yolla getmişdir

- ☐ Analiz və sintez
- ☐ Təkamül və qarışıq
- ☐ Sintezi və Qarışıq
- ☒ Sintezi və Təkamül

462 Feodalizmin qərarlaşması sintez yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ Tacirlər zümərəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq
- ☐ Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
- ☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
- ☒ Quldarlıq elementlərindən törəyərək

463 Feodalizmin qərarlaşması təkamül yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- ☐ Tacirlər zümresinin elementlərindən qaynaqlanaraq
- ☒ Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
- ☐ Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
- ☐ Quldarlıq elementlərindən törəyərək

464 Feodalizmin qərarlaşdığı dövrün əsas xarakterik xüsusiyyətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1.Natural təsərrüfat (qapalı) – istehsal edilmiş məhsul istehsal yerində də istehlak olunur. Yəni, istehsalçı öz tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsal edir. 2.Istehsal və istehlak həmin təsərrüfatın çərçivəsindən kənara çıxmır 3.Mübadilə - mənimsəmə iqtisadiyyatına xas olan mahiyyətdə həyata keçirilir 4.əmtəə istehsalı yoxdur 5.Bazar yoxdur 6.Geniş bazar mövcuddur 7.əmtəə istehsalı mövcuddur

- ☐ 1, 5
- ☒ 5, 6
- ☐ 1, 2
- ☐ 3, 4

465 Feodalizmin sosial-siyasi spesifikasiyasının əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1.Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2.İerarxik struktur 3.Korporativ qurumların geniş yayılması 4.Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5.Bazarın coğrafiyasının genişlənməsi 6.Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- ☐ 1, 6
- ☐ 3, 6
- ☐ 2, 6
- ☒ 5, 6

466 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisi neçə mərhələdən keçmişdir

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☒ 3

467 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin birinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

468 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin ikinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər
- ☒ Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

469 Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin üçüncü mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

- ☐ Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.
- ☒ Son orta əsrlər – “kommunal” inqilablar və şəhərlərin feodal asılılığından azad olması. Şəhər – respublikalar yaranmağa başlayır (Şimali İtaliyada → Milan, Genuya, Florensiya, Venesiya; Almaniya → Hamburq, Nyünberq, Strasburq; Fransada → Paris, Orlean; İngiltərədə - London).
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

470 İstehsal iqtisadiyyatı formasiyasında qildiya dedikdə başa düşülür

- ☐ Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;
- ☒ Müəyyən peşəkar fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyi
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Kənd təsərrüfatı fəaliyyətilə məşğul olan insanların birliyi

471 Erkən orta əsrlərin sonundan etibarən Qərbi ölkələri tərəfindən həyata keçirilən səlib yürüşlərinin tarixi xronologiyası aşağıdakılardan hansı dövrü əhatə etmişdir

- ☒ 1096-1270-ci illər
- ☐ 1510-1670-cı illərə qədər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

472 Dünya iqtisadiyyatı tarixində neçə səlib yürüşü keçirilmişdir

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☒ 8

473 Birinci səlib yürüşünün (1096-1099) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- ☐ Kiprin istilasına nəticələnmişdir
- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir

474 Üçüncü səlib yürüşünün (1147-1149) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- ☒ Kiprin istilasına nəticələnmişdir
- ☐ Konstantinopol fəth edilmişdir

475 Dördüncü səlib yürüşünün (1202-1204) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Kiprin istilasına nəticələnmişdir
- ☒ Konstantinopol fəth edilmişdir
- ☐ İerusalim Krallığı yaradılmışdır

476 İstehsal iqtisadiyyatı – son orta əsrlərin tarixi xronologiyası hansı dövrləri əhatə etmişdir

- ☐ 1096-1270-ci illər
- ☒ XVI-XVIII əsrlər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

477 Fransada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☐ 1870-1880-ci illərdə
- ☒ 1815-1860-ci illərdə

478 Almaniyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin ikinci yarısı
- ☐ XVIII əsrin sonları

479 ABŞ-da sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin birinci yarısı
- ☐ XVIII əsrin sonları

480 Yaponiyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonları
- ☒ XIX əsrin sonlarında
- ☐ XVIII əsrin sonları

481 Feodalizmin Şərq makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Bələdiyyə mülkiyyəti
- ☐ Qarışıq mülkiyyət
- ☐ Xüsusi mülkiyyət
- ☒ Dövlət mülkiyyəti

482 Feodalizmin Qərb makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Bələdiyyə mülkiyyəti
- ☐ Qarışıq mülkiyyət
- ☒ Xüsusi mülkiyyət
- ☐ Dövlət mülkiyyəti

483 Feodalizmin Şərq makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- ☒ Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

484 Son orta əsrlərdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. İqtisadi siyasət – ayrı-ayrı şəhərlərin yaxud ərazi vahidlərinin deyil, bütövlükdə ölkənin mənafehlərinə yönəlmişdir. 2. İqtisadi siyasət vahid mərkəzdən – dövlət tərəfindən həyata keçirilirdi. 3. İqtisadi siyasət iki mərkəzdən – dövlət və özəl sektor tərəfindən həyata keçirilirdi. 4. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın kənd təsərrüfatı sferasını əhatə edirdi 5. əsas məqsədlərdən biri tədricən bütün ölkəni əhatə edəcək daxili bazarın formalaşdırılmasından ibarət olunmuşdur: 6. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın əsas sferalarını (kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət və s.) əhatə edən tədbirlər kompleksi formasında həyata keçirilirdi.

- ☐ 1, 6
- ☐ 3, 6
- ☐ 2, 6
- ☒ 3, 4

485 Avropa sənayesində kapitalist münasibətləri sisteminin genezisi hansı tarixi dövrə təsadüf edir

- ☒ XVI-XVII əsrlər
- ☐ XVI-XVIII əsrlər
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

486 Böyük coğrafi kəşflərin bir proses olmaq etibarı ilə yaranması səbəbləri aşağıdakılardan hansıdır 1. Ön və Kiçik Asiyanın (Konstantinopol – 1453-cü il) və Avropanın bir hissəsinin türklər tərəfindən tutulması nəticəsində Avropa → Şərq (İran, Hindistan, Çin) ticarət yollarının qapanması 2. Tədavül vasitəsi kimi qiymətli metalların kəskin defisiti: qızıl aclığı 3. Sənayenin dinamik inkişafı 4. Ticarətin dinamik inkişafı

- ☐ 1, 4
- ☐ 1, 3
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 2

487 Böyük coğrafi kəşflərin Qərbin tarixi-iqtisadi yüksəlişində oynadığı əsas istiqamətlərdən biri kimi aşağıdakılardan hansını qiymətləndirmək olar

- ☐ Tələb inqilabı
- ☐ Ticarət inqilabı
- ☐ Sənaye inqilabı
- ☒ Qiymət inqilabı

488 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının neçə tipi mövcud olmuşdur

- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 2
- ☒ 3

489 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının plantasiya tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- ☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdır Avropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☒ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qaraib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

490 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının fermer (köçürmə) təsərrüfatı tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☐ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

- ☒ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

491 İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının feodal tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- ☐ Heç biri
- ☒ Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- ☐ Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- ☐ Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

492 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının birinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- ☐ Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
- ☒ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

493 Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının ikinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- ☒ Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
- ☐ Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

494 Müstəmləkəciliyin ilk dövrlərinə xas olan ənənəvi münasibət formaları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Heç biri
- ☐ Ekvivalent ticarət, müstəmləkə xərəcənin olmaması, müstəqil vergi
- ☒ Qeyri-ekvivalent ticarət, müstəmləkə xərəcə, vergi talanı
- ☐ Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

495 Metropoliya→müstəmləkə münasibətlərində siyasi-hüquqi aspektdən 3 yanaşmanı formalaşmışdırmışdır ki, bunlar aşağıdakılardan hansılardır 1. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin saxlanılması (Latın Amerikas ölkələri) 2. Asılılığın ara-keçid formaları (protektorat – Misir, Tunis, Kuveyt, Bəhreyn və s.; mandat sistemi – Millətlər Liqasının mandati). 3. Metropoliyaya tam təbəçilik – Hindistan, Əlcəzair, Birma, Seylan, İndoneziya. 4. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin itirilməsi (Keçmiş Sovetlər Birliyi ölkələri)

- ☐ 1, 2, 4
- ☐ 1, 3, 4

- ☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

496 İşçinin (kəndlinin) mülkiyyətindən məhrum edilməsi və istehsal vasitələrinin kapitalla çevrilməsini özündə ehtiva edən tarixi proses necə adlanır

- ☐ Heç biri
☐ Ekvivalent ticarət
☒ İlk kapital yığılı
☐ Qeyri –ekvivalent ticarət

497 İlk kapital yığımının əsas mənbələrinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1. Müstəmləkə sistemi; 2. Dövlət istiqrazları sistemi; XVI-XVIII əsrlərdə Avropa ölkələri arasındakı müharibələr və müstəmləkə ələ keçirmə istəyi dövlətin pula olan tələbatını kəskin şəkildə artırmışdır; 3. Azad bazar sistemi; 4. Vergi sistemi; 5. Liberal xarici ticarət sistemi; 6. Sənaye proteksionizmi – yüksək idxal rüsumları, ixrac mükafatlandırması;

- ☐ 2, 4
☐ 1, 3
☒ 3, 5
☐ 1, 2

498 İngiltərədə ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ XV-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

499 Fransada ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
☒ XVI-XVIII əsrlər
☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

500 Almaniya ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☒ XVIII-XIX əsrin ikinci yarısı
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

501 Yaponiyada ilk kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ XV-XVII əsrlər
☐ XVI-XVIII əsrlər
☒ XVIII-XIX əsrin 70-ci illəri
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

502 Manufaktura anlayışının məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Yüngül sənaye sahəsi
☒ Mürəkkəb əmək kooperasiyası
☐ Sadə əmək kooperasiyası
☐ Ağır sənaye sahəsi

503 Manufakturanın neçə əsas forması mövcuddur

- ☒ 4
☐ 2
☐ 1
☐ 3

504 Aşağıdakılardan hansı heterogen manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
☒ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

505 Aşağıdakılardan hansı üzvi manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
☒ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

506 Aşağıdakılardan hansı mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☐ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir.
☒ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

507 İngiltərədə sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- ☐ XV-XVII əsrlər
☒ XVIII əsrin sonları
☐ XIX əsrin 70-ci illəri
☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

508 Dünya iqtisadiyyatı tarixində ilk sənaye inqilabı hansı ölkədə baş vermişdir

- ☐ İspaniya
☐ Hollandiya
☒ İngiltərə
☐ Fransa

509 Aşağıdakılardan hansıları sənaye inqilabının əsas mərhələlərinə aid deyil 1. İstehsalın bir sahəsində tətbiq olunan maşın zəncirvari reaksiya kimi digərlərində də tətbiq zəruriliyini ortalığa qoydu; 2. Mühərrikin təkmilləşməsi – buxar maşınlarının yaranması; 3. Sənayedə texniki inqilab nəqliyyatda da kardinal dəyişikliyə səbəb oldu (Paravoz, Paraxod) 4. əkinçilik və maldarlığın dinamik inkişafı 5. İdarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsi

- ☒ 4, 5
☐ 3, 4
☐ 2, 3
☐ 1, 2

510 Feodalizmin Qərb makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
☒ Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
☐ Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
☐ Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

511 Sənayeləşmə bir proses olmaq etibarı ilə aşağıdakı hansı mütərəqqi xarakterləri daşıyırdı 1. əmək məhsuldarlığı və texnikadan istifadə imkanları artır 2. Şəhərlərin inkişafı sürətlənir 3. İri sənaye və nəqliyyat mərkəzləri yaranır 4. Kəndlərdə əhalinin artım dinamikası müşahidə edilirdi 5. Xarici miqrasiya prosesləri sürətlənirdi

- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

512 Feodalizmin Şərq makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Bələdiyyə vergisi
- ☐ Feodal rentası
- ☒ Dövlət vergiləri

513 Feodalizmin Qərb makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- ☐ Heç biri
- ☐ Bələdiyyə vergisi
- ☒ Feodal rentası
- ☐ Dövlət vergiləri

514 Tarixi Şərq modeli iqtisadiyyatın strukturunun hansı iki sektorluğu ilə fəaliyyət göstərirdi

- ☐ Heç biri
- ☐ İstehsal və xidmət sektorları
- ☐ Dövlət və özəl sektorları
- ☒ Dövlət və icma sektorları

515 Dövlət pay sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ II əsrlər
- ☐ V əsrin sonları
- ☐ IX əsrin sonlarında
- ☒ III əsr

516 Bərabər sahələr sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- ☐ XXI əsrin əvvəllərində
- ☐ XIX əsrin sonları
- ☐ Qədim dövrdə
- ☒ Erkən orta əsrlərdə

517 Sənətkarlığın inkişafının roman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ Heç biri
- ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- ☐ Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyların yaranması
- ☒ Roma mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması

518 Sənətkarlığın inkişafının alman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- ☐ Heç biri
- ☐ Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- ☒ Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyların yaranması
- ☐ Alman mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması

519 Sənətkarlığın inkişafının roman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- ☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri
- ☐ İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- ☐ İtaliya, Portuqaliya və İspaniya
- ☒ İtaliya, Pireney və Fransa

520 Sənətkarlığın inkişafının alman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- ☐ İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri
- ☒ İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- ☐ Fransa, Portuqaliya və İspaniya
- ☐ İtaliya, Pireney və Fransa

521 X əsrdə Şərq ölkələrinin iqtisadi inkişaf səviyyəsi Qərbi Avropa ilə müqayisədə neçə dəfə yüksək olmuşdur

- ☐ 5-8 dəfə yüksək olmuşdur
- ☐ 5-6,5 dəfə yüksək olmuşdur
- ☐ 5 dəfə yüksək olmuşdur
- ☒ 1.5-2 dəfə yüksək

522 İlk kapital yığımının fransız metodu aşağıdakılardan hansı əsas xüsusiyyətləri ilə fərqlənirdi 1. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi böyüklüyü 2. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi kiçikliyi 3. Daxili bazarın nisbi zəifliyi 4. Daxili bazarın nisbi dinamikliliyi

- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 4
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

523 XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud deyildi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

- ☒ 3, 4
- ☐ 1, 4
- ☐ 2, 4
- ☐ 1, 2

524 Nəzəri baxımdan ümumi şəkildə dünya iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı iki böyük dövrə bölünmüdü

- ☐ Heç biri
- ☐ Genezis dövrü və böhranlı dövr
- ☐ Genezisə qədərki və qloballaşma dövrü
- ☒ Genezisə qədərki və genezisi dövrü

525 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığımı
- ☐ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☒ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

526 Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin klassik orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılması;
- ☒ Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- ☐ Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

527 K.Vittfoqelin ikixətli nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansı fərqliliyə söykənir

- ☐ Cənub Qərb
- ☐ Şərq- Cənub
- ☐ Şimal-Cənub
- ☒ Şərq-Qərb

528 A.İ.Fursovun fikrincə ümumdünya tarixi proses iki müstəvidə gedir onlar aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Avropa modeli və Qərb modeli
- ☐ Asiya modeli və Şərq modeli
- ☐ Afrika modeli və Cənub modeli
- ☒ Asiya modeli və Qərb modeli

529 Tarixi prosesin ilk ciddi dövrlənməsi hansı mütəxəssisin konsepsiyasında öz əksini tapmışdır

- ☐ D.Bell
- ☒ L.Morqan
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi

530 V.Oykenə görə tarixi dövrlənmədə əsas kriteriya kimi aşağıdakılardan hansı çıxış edir

- ☐ İdarəçilik sistemi
- ☐ Hakimiyyətin strukturu
- ☐ Dövlət quruluşu
- ☒ Təsərrüfatın idarəedilməsi forması

531 L.Qrininin konsepsiyasında inkişafın təkrarlanan tsikllərinin nəçə mərhələsi göstərilir

- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 2
- ☒ 6

532 Çin feodalizminin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olar 1.İerarxiya normaları və vassal öhdəliklərinə dəqiq riayət edilməməsi; 2.Hakimiyyətə və vəzifələrə mümkün iddialarda klan qohumluq dərəcəsinin nəzərə alınmaması; 3.Ağaya sadıqlıq; 4.Döyüş meydanlarında, eləcə də vəzifə öhdəliklərində qəbul edilmiş davranış qaydalarına əməl olunması; 5.Zadəqanlığa pərəstiş, statusa uyğun olaraq etika normalarının gözlənilməsi.

- ☐ 1, 3, 4
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 1, 2, 3
- ☒ 3, 4, 5

533 B.e.ə. II əsrdən etibarən Roma iqtisadiyyatı əsas iki sektora bölünürdü 1.İqtisadiyyatın natural xarakteri 2.Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3.Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4.Quldarlıq təsərrüfat sistemi; 5.Kəndli-icma təsərrüfat sistemi

- ☐ 1, 3
- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 2

☒ 4, 5

534 Qədim Yunanıstanın sosial-iqtisadi və siyasi tarixi dövrlənməsinə aid deyil 1.Egey yaxud krit-miken dövrü (b.e.ə. III-II minilliklər) 2.Ibtidai icma münasibətlərinin bərpası, sonrakı prosesdə antik mülkiyyət formaları əsasında sinifli cəmiyyətin yaranması dövrü (b.e.ə. XI-IX əsrlər). 3.Arxaik dövr (b.e.ə. VIII-VI əsrlər) – Polislərin yaranması; 4.Klassik dövr (b.e.ə. V-IV əsrlər); 5.Ellin dövrü (b.e.ə. IV-İ əsrlər) 6.b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər olan dövr 7. b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısı dövrü

- ☐ 1, 7
☐ 3, 4
☐ 1, 2
☒ 6, 7

535 Aşağıdakılardan hansı əks mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- ☒ Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir
☐ Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
☐ Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
☐ Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

536 Antik təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☐ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
☒ Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi

537 Antik təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan
☐ Qədim Roma və Qədim Misir
☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
☒ Qədim Yunanıstan və Qədim Roma

538 Asiya təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- ☒ Şumer, Assuriya, Babilistan, Qədim Misir, Qədim Hindistan və Qədim Çin
☐ Qədim Roma və Qədim Misir
☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
☐ Qədim Yunanıstan və Qədim Roma]

539 Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın əsasını təşkil etmişdir

- ☐ Heç biri
☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
☒ Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
☐ Əkinçilik və toxuculuq

540 Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın əsasını təşkil etmişdir

- ☒ Suvanlan əkinçilik, torpaq üzərində dövlət mülkiyyəti, irriqasiya sistemlərinin dövlət idarəetməsi
☐ Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
☐ Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
☐ Əkinçilik və toxuculuq

541 Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Heç biri
☐ Mürəkkəb əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)

- ☒ Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi

542 Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☒ Natural təsərrüfat tipi. Əmtəə istehsal və bazar münasibətlərinin zəif inkişafı
- ☐ Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- ☐ Qeyri natural təsərrüfat tipi

543 Tarixəqədərki və cəmiyyətdəqədərki dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☒ 1.6-0.04 mln il əvvəl
- ☐ İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

544 Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallersteyn versiyasına görə hansı tip bura aid deyil

- ☐ Dünya – iqtisadiyyatlar
- ☐ Dünya – imperiyalar
- ☐ Mini sistemlər
- ☒ Qarışıq sistemlər

545 Dünya iqtisadiyyatının tarixində mədəni təkamüldə iki mərhələ: primitiv cəmiyyət və sivilizasiya bölgüsünü hansı tədqiqatçı tədqiq etmişdir

- ☐ D.Bell
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi
- ☒ L.Uayt

546 L.Uayta görə mərhələli keçidin realizasiyasında hansı inqilablar müşahidə edilmişdir 1.Aqrar 2.Sənaye 3.Yanacaq 4.Xidmət 5.Nüvə yanacağı

- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 4
- ☒ 1, 3, 5

547 Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi əsas xarakterik cəhətlərindən deyildir

- ☒ Informasiya yığılımı
- ☐ Kapital yığılımı
- ☐ Texnoloji əmək bölgüsü
- ☐ Müəssisə - ailə münasibətləri

548 Müasir industrial cəmiyyətin qərarlaşması prosesini F. Brodel əsas etibarilə neçə dövrə ayırır

- ☐ 5
- ☐ 4
- ☐ 2
- ☒ 3

549 Neoevolusionizmin (Yeni təkamül nəzəriyyəsi) əsas etibarilə hansı prinsipdən çıxış etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Mərkəzçilik prinsipi

- ☐ Çoxspektrlilik prinsipi
☒ Bir xəttlilik prinsipindən

550 M.Fridin konsepsiyasında sosial təkamülün neçə səviyyəsi fərqləndirilir

- ☐ 2
☐ 3
☐ 5
☒ 4

551 Tarixi dövrlənmə ilə əlaqədar nəzəriyyələrdə çoxxətli yanaşma ideyasına ilk dəfə aşağıdakılardan hansı tədqiqatçı müraciət etmişdir

- ☐ D.Bell
☒ Ş.Monteskye
☐ O.Toffler
☐ A.Toynbi

552 K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrü neçə mərhələyə bölünür

- ☐ 2
☐ 4
☐ 5
☒ 3

553 K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- ☐ Heç biri
☐ Asiya, orta əsrlər və yapon
☐ Afrika, asiya və alman
☒ Asiya, antik və alman

554 F.Engelsin Anti-Dyüinq əsərində dövlətin təşəkkülünün neçə forması təsbit edilmişdir

- ☐ 12
☐ 4
☐ 15
☒ 2

555 V.Oykenin Təsərrüfatın ideal tipləri konsepsiyasında idarəetmə baxımından hansı iki növü fərqləndirilir

- ☐ İdarəçilik sistemi və bazaar sistemi
☐ İmperializm və demokratiya
☐ Ənənəvi sistem və qarışıq sistem
☒ Totalitarizm və bazar təsərrüfatı

556 F.List sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin neçə mərhələsini fərqləndirir

- ☒ 5
☐ 4
☐ 2
☐ 1

557 F.Listin sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin əsas mərhələləri sırasına aid deyildir

- ☐ Heç biri
☐ Əkinçilik və əkinçilik-manufaktura
☐ Vəhşilik və maldarlıq
☒ Totalitarizm və bazar təsərrüfatı

558 L.Meçnikov inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürməklə bəşəriyyət tarixini neçə dövrə bölmüşdür

- ☐ 5
☐ 4
☐ 2
☒ 3

559 L.Meçnikova görə inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürülməklə bəşəriyyət tarixini hansı dövrü mövcud olmamışdır

- ☒ Göl dövrü
☐ Ökean dövrü
☐ Dəniz dövrü
☐ Çay dövrü

560 Tarixi dövrlənmənin futuroloji konsepsiyasının əsas tərəfdarları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və F.Engels
☐ A.Toynbi və P.Sorokin
☐ K.Yaspersin və D.Bell
☒ O.Flextxeym və D.Medous

561 İctimai inkişafın gələcək modellərinin hazırlanması ilə məşğul olan elm sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ Futuralogiya
☐ Arxeologiya
☐ Geosiyasət
☐ Geoiqtisadiyyat

562 Proqnozların xarakterindən asılı olaraq futuroloqlar əsas etibarilə hansı qruplara bölünür

- ☐ Praqmatiklər
☒ Optimist və pessemistlər
☐ Konservatlar
☐ Demokratik və liberallar

563 Z.Bjenzinskiyə məxsus futuroloji model aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☐ Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
☒ Texnotron cəmiyyət nəzəriyyəsi

564 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının optimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ K.Yaspersin və D.Bell
☐ A.Toynbi və P.Sorokin
☐ A.Toynbi və F.Engels
☒ A.Viner və Q.Kan

565 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
☐ A.Toynbi və F.Engels
☐ A.Viner və Q.Kan
☒ D.Medous və D.Forrester

566 Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıların əsas sloganı aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Heç biri
- ☒ Gələcək gəlməyə bilər
- ☐ Gələcək qısa müddətli gələ bilər
- ☐ Gələcək zəif inkişaf dinamikası ilə gələ bilər

567 Aşağıdakılardan hansı futuroloji modellərə aid deyildir

- ☒ Mədəni proqnozlar
- ☐ Demografik proqnozlar
- ☐ Energetik proqnozlar
- ☐ Sosio-mədəni proqnozlar

568 Tarixi dövrlənmənin riyazi modellərinin əsas tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin
- ☒ A.Panov və S. KApista
- ☐ A.Viner və Q.Kan
- ☐ D.Medous və D.Forrester

569 İbtidai dövrün, ibtidai icmanın dağılmağa başladığı zamanı adətən hansı era ilə bağlayırlar

- ☐ Heç biri
- ☐ Dəmir erası
- ☐ Daş erası
- ☒ Metal erası

570 Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrünün əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1.Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr (1.6-0.04 mln il b.e.ə). 2. Mənimsəmə iqtisadiyyatının qərarlaşmadığı dövr (400-12 min il b.e.ə.) 3.İnformasiya iqtisadiyyatının qərarlaşdığı dövr (XX-XXI əsrlər) 4.Xidmət iqtisadiyyatının formalaşdığı tarixi dövr (XX əsrlərdən bu günə qədər)

- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 2
- ☐ 2, 3
- ☐ 3, 4

571 İbtidai icma dövrünün – mənimsəmə iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhətlərinə aşağıdakılar hansıları aiddir 1.Məhsuldar qüvvələrin ifrat aşağı səviyyəliyi və ifrat ləngliklə təkmilləşməsi; 2.Təbii resursların və istehsalın nəticələrinin kollektiv sürətdə mənimsənilməsi; 3.Bərabər bölgü, sosial bərabərlik; 4.Cəmiyyətin ifrat aşağı səviyyəli inkişafı; 5.Xüsusi mülkiyyət və dövlətin yoxluğu.

- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 3, 4, 5
- ☒ Hamısı
- ☐ 2, 4, 5

572 Eneolit – mis-daş əsrinin (6 min il b.e.ə.) əsas xarakterik cəhəti kimi aşağıdakılardan hansı çıxış etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması
- ☒ Mis əmək alətlərinin yaranması
- ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması

573 Tunc əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ Heç biri

- ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- ☒ Avropada – 3 min il, Asiyada – IV-III min il b.e.ə.
- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.

574 Tunc əsri dövründə tunc əmək alətlərinin yayılması hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Heç biri
- ☐ Dəmir əmək alətlərinin yaranması ilə
- ☒ İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə

575 Dəmir əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- ☒ 3 min il b.e.ə.
- ☐ Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.

576 Dəmir əsri dövrünün təşəkkülü hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- ☐ Heç biri
- ☐ İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- ☐ Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- ☒ İqtisadiyyatın struktur təkmilləşdirilməsi, siyasi-iqtisadi prizmadan isə dünya imperiyalarının yaranması

577 İbtidai cəmiyyət epoxası dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

- ☐ 1.6-0.04 mln il əvvəl
- ☒ 40-6 min il əvvəl
- ☐ b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- ☐ b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

578 İbtidai cəmiyyət dövrü öz inkişafında aşağıdakılardan hansı inkişaf mərhələlərini keçmişdir 1.İlkin ibtidai cəmiyyət 2.Orta ibtidai cəmiyyət 3.Son ibtidai cəmiyyət 4.Aralıq ibtidai cəmiyyət

- ☐ Hamısı
- ☐ 3, 4
- ☐ 2, 4
- ☒ 1, 3

579 Antropososiogenez hansı tarixi epoxaları əhatə edir

- ☐ Imperializm və təkmərkəzçilik
- ☐ Barbarlıq və sənətkarlıq
- ☐ Vəhşilik və tiranlıq
- ☒ Vəhşilik və barbarlıq

580 İcma münasibətlərinin hələdə davam etdiyi coğrafi regionlar aşağıdakılardan əsas etibarilə hansılardır

- ☐ Şərqi Avropa, Asiya və Afrika
- ☐ Şərqi Avropa və Afrika
- ☐ Mərkəzi və Şərqi Avropa
- ☒ Asiya, Afrika və L.Amerikası

581 İqtisadi tarixi yanaşmaya görə ilk dövlətlərin yaranmasının başlıca səbəbi kimi aşağıdakılardan hansı əsasdır

- ☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
- ☐ Ticarətin inkişafı

- ☐ İqtisadi inkişaf
- ☒ Sosial təbəqələşmənin dərinləşməsi

582 İlk dövlətlərin yaranmasının xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
☐ XIII-XV əsrlər
☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri
☒ IV-III minillikdə (b.e.ə.)

583 Xronoloji olaraq, quldarlığın coğrafi aspektdən zaman sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ XIII-XV əsrlər afrika və latın amerikasında
- ☐ V-VI əsrlərin əvvəlləri avropa və asiyada
- ☒ Avropada b.e.ə. III minillikdən b.e. IV əsrinin sonuna, Şərqdə isə b.e.ə. IV minillikdən b.e. VI əsrinin sonuna (Afrika,Asiya)

584 Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığa görə ibtidai icmardan quldarlığa və feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Qədim Misir 2.Ön və Kiçik Asiya ölkələri 3.Qədim Hindistan 4.Qədim Pakistan 5.Qədim Yunanıstan 6.Qədim İtaliya

	5
	2
	4
	3

585 Formasiya dəyişikliyi qeyri-ardıcılığına görə ibtidai icmaddan birbaşa feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Şərqi Slavyanlar 2.Alman tayfaları 3.Asiyanın maldar tayfaları 4.Şimali afrikalılar

	5
	3
	2
	4

586 Marksist yozuma görə quldarlıq formasıyasının əsas əlamətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İqtisadiyyatın natural xarakteri 2. Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3. Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4. Sənətkar əməyi, istehsalın mürəkkəb forması 5. Bazarın istehsalçı xarakteri 6. Bazarın istehlakçı xarakteri 7. Sadə əmtəə istehsalının inkişafı. Üçüncü böyük ictimai əmək bölgüsü. 8. Yunanıstanda polislər, Romada bələdiyyələr

☐	1, 6
☐	3, 7
☐	2, 4
☒	3, 5

587 Qədim dünya anlayışı özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva edir

- ☐ Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan
- ☐ Qədim Roma və Qədim Misir
- ☐ Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- ☒ Qədim şərq, Qədim Yunanıstan və Qədim Roma

588 Sivilizasiyaya ilkin keçid özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmir

- ☐ Təhsil və səhiyyə sferasında baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- ☐ Dini sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- ☐ Mədəni və siyasi sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- ☒ Əmək alətləri, sosial-iqtisadi münasibətlər, idarəetmə sferasında baş verən

589 Qədim Şərqi tarixi iqtisadiyyatının xronologiyası aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ b.e.ə VI minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. VII əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- ☒ b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- ☐ b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır

590 Neolit epoxasına aid qədim əkinçi və heyvandarların ilk yaşayış məskənləri aşağıdakılardan hansılardır

- ☐ Latın Amerikası
- ☐ Qədim Roma
- ☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- ☒ Nil vadisi

591 Asiya istehsal üsulunun tipik ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Latın Amerikası
- ☐ Qədim Roma
- ☐ Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- ☒ Qədim Misir

592 b.e.ə. 5-3 minilliklərdə Xyanxe çayı hövzəsində neolit mədəniyyəti bazasında formalaşmış dövlət aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Latın Amerikası
- ☐ Qədim Roma
- ☒ Qədim Çin
- ☐ Qədim Misir

593 Çin tarixinin dəmir əsri hansı xronoloji tarixi özündə ehtiva edir

- ☐ heç biri
- ☐ b.e.ə I-III əsrlər
- ☒ b.e.ə V-III əsrlər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrlər

594 ən qədim sinifli cəmiyyətin xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ heç biri
- ☐ b.e.ə V-III əsrlərin ortalarına qədər
- ☒ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından II minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

595 İnd sivilizasiyasının əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- ☒ Heç biri
- ☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı

596 Antik epoxanın xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ heç biri
- ☒ b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
- ☐ b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- ☐ b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

597 Qədim Yunanıstanda Ticarət məskunlaşmasının hansı növləri mövcud olmuşdur

- ☐ Dezintegrasiya və integrasiya
- ☒ Anoykiya və Emporiya
- ☐ Ticarətin inkişafı və dinamik inkişafı
- ☐ Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi

598 Ticarət məskunlaşmasının Emporiya növü dedikdə

- ☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması
- ☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☐ Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☒ Məskunlaşan ərazi

599 Ticarət məskunlaşmasının Anoykiya növü dedikdə

- ☐ Əkinçilərin daimi məskunlaşması
- ☐ Sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☒ Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- ☐ Məskunlaşan ərazi

600 Qədimşərq (asiya) təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- ☒ Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem
- ☐ Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi sistemi
- ☐ Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- ☐ Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi

601 Tarixi dövrlənmənin marksist nəzəriyyəsinə görə ictimai-iqtisadi formasiyanın əsas elementləri kimi aşağıdakılardan hansılar çıxış edir

- ☐ İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətlər
- ☐ İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı
- ☐ Əmək cismi və əmək aləti
- ☒ Sınıfı struktur, nəsil, tayfa, xalq və millət

602 İctimai-iqtisadi formasiya termini ilk dəfə elmi ədəbiyyata kim tərəfindən gətirilmişdir

- ☐ Ş.Monteskie
- ☐ K.Yaspers
- ☒ K.Marks
- ☐ U.Rastou

603 K.Marksın Antik istehsal üsulu anlayışı ilk dəfə müəllifin hansı əsərində öz əksini tapmışdır

- ☐ Heç birində
- ☒ Alman ideologiyası
- ☐ Kapital
- ☐ Siyasi iqtisadın tənqidinə dair

604 İndustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansıları gətirmişdir

- ☐ D.Bell və Ş.Monteskie
- ☒ O.Kont və Q.Spenser
- ☐ O.Kont və O.Toffler
- ☐ U.Rastou və O.Toffler

605 Postindustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı gətirmişdir

- ☒ D.Bell

- ☐ O.Kont
- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou

606 Lokal sivilizasiyalar nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☐ D.Bell
- ☐ Q.Spenser
- ☐ O.Toffler
- ☒ A.Toynbi

607 Xətti tarix nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- ☐ D.Bell
- ☒ K.Yaspersin
- ☐ O.Toffler
- ☐ A.Toynbi

608 Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi üstün cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Demokratik cəmiyyətə keçidin təmin edilməsi 3.Universalizm – onun prinsipləri istənilən ölkə yaxud ölkələr qrupu üçün keçərlidir. 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Tarixi təkvariantlı və bir xətti proses kimi nəzərdən keçirir.

- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3
- ☐ 2, 4, 5
- ☒ 1, 3, 4

609 Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi çatışmayan cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Sivilizasiyalar arası əlaqə nəzərə alınmır 3.Sivilizasiyaların tipologiya kriteriyalarının amorfluğu 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Təkrarlanma fenomeninə heç bir şəhər verilmir

- ☐ 1, 4
- ☒ 2, 5
- ☐ 3, 4
- ☐ 1, 3

610 Tarixi dövrlənmənin sivilizasiya nəzəriyyəsinə görə

- ☐ İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətləri təşkil edir
- ☐ İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı təşkil edir
- ☒ İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmuş “mədəni-tarixi tiplər” yaxud öz inkişafında bir sıra ardıcıl mərhələlərdən keçən “sivilizasiya” təşkil edir.
- ☐ İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmamış “mədəni-tarixi tiplər” təşkil edir

611 Sivilizasiya – xalqlar və regionlarda mədəniyyətin inkişafının müəyyən pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- ☐ A.Toynbi və F.Engels
- ☐ L.Morqan və F.Engels
- ☐ K.Yaspersin və D.Bell
- ☒ A.Toynbi və P.Sorokin

612 Sivilizasiya – ictimai inkişafın barbarlıqdan sonra gələn pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- ☐ [yeni cavab]

- ☒ L.Morqan və F.Engels
- ☐ K.Yaspersin və D.Bell
- ☐ A.Toynbi və P.Sorokin

613 S. Xanqinqton sivilizasiya nəzəriyyəsi çərçivəsində neçə müasir sivilizasiyanı fərqləndirir

- ☐ 3
- ☒ 8
- ☐ 5
- ☐ 4

614 A.Tyonbiyə görə Sivilizasiyanın təsnifatında istifadə olunan kriteriyalardan həmişə sabit qalanları aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Siyasi və mədəni konyuktura
- ☐ Kapital və torpaq
- ☒ Din və onun təşkili forması və ərazi əlaməti

615 A.Tyonbinin Ölü sivilizasiyalar adlandırdığı sivilizasiyaların sayı neçədir.

- ☒ 14
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 3

616 A.Tyonbinin doğulmamış adlandırdığı sivilizasiya aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Meksikan
- ☐ Çin
- ☐ Misir
- ☒ Skandinaviya

617 A.Tyonbiyə görə müvəffəqiyyətlə inkişaf edən sivilizasiyalar hansı mərhələlərdən keçirlər

- ☐ Yaranma, durğunluq və süqut
- ☐ Yaranma, artım və süqut
- ☐ Artım, durğunluq və süqut
- ☒ Yaranma, artım, durğunluq və süqut

618 Lokal sivilizasiya nəzəriyyəsinin əsas zəif cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar

- ☐ Hec biri
- ☐ Ayrı-ayrı sivilizasiyalar mövcudluq dövrü eyniləşdirilir
- ☐ Regional səpgidə baş vermiş hadisələr özünü hər zaman doğrultmur
- ☒ Ayrı-ayrı sivilizasiyaların yaranması və süqutu səbəbləri müxtəlifdir

619 İndustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir.

- ☐ XVIII əsr
- ☐ XV-XVI əsrlər
- ☐ VI-XIII əsrlər
- ☒ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

620 İlkin feodalizm sivilizasiyası dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ V-VI
- ☐ XI-XIII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

☒ VI-XIII əsrlər

621 Postindustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- ☐ XVIII əsr
☐ XV-XVI əsrlər
☒ XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
☐ XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

622 İqtisadiyyatın tarixi dövrlənməsi hansı supertsiklləri əhatə etməkdədir

- ☐ Indisturial era
☐ Qədim dünya orta əsrlər və feodalizm dövrü
☐ Qədim dünya və orta əsrlər dövrü
☒ Qədim dünya, indisturial və postindisturial era

623 Modernizm nəzəriyyəsinin Q.Zimmel versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
☒ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından

624 Modernizm nəzəriyyəsinin U.Tennis versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☐ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
☒ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından

625 Aşağıdakılardan hansı informasiya iqtisadiyyatının əsas təzahür aspekti kimi qəbul edilə bilər

- ☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu ilə yaranmışdır
☐ İnformasiya iqtisadiyyatı - kapitalin təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişidir
☐ İnformasiya iqtisadiyyatı-beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilməsidir
☒ İnformasiya iqtisadiyyatı – informasiya istehsalın amili, istənilən iqtisadi sistemin fundamental resurslarından biridir

626 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
☒ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
☐ Universaldir: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

627 Qloballaşma dixotomiyasına görə hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- ☒ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
☐ Universaldir: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

628 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqamətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri

- ☒ İşgüzar münasibətlərin, , iqtisadi və maliyyə informasiyalarının mübadiləsi prosesində istifadə edilən rabitə vasitələrinin radikal şəkildə dəyişməsi

629 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Milli dəyərlər sisteminin həm mövcudluq, həm də təsir imkanları baxımından zəifləməsi

630 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☒ Dövlət nəzarətinin zəifləməsi, əmtəə, xidmət, kapital və insanların ölkələrarası miqrasiyasının sərbəstləşdirilməsi
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

631 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☒ Əmtəə, xidmət, kapital və s. Bazarlarda və ümumilikdə ticarət sferasında liberal dəyərlərin qərarlaşması
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

632 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☒ Təsərrüfat-istehsal fəaliyyətinin təşkilinin beynəlxalq formalarının (TMK və TMB) yaranması
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

633 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Əmtəə, xidmət və kapitalın miqrasiyası yolunda maneələri aradan qaldırmağa imkan verən yeni texnologiyaların sürətlə yayılması

634 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiion inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Maliyyə və əmtəə bazarlarının birləşməsinə təmin edən qlobal şəbəkənin yaranması

635 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ Liberal dəyərlərin qlobal miqyaslı qərarlaşması prosesinin başlanması

636 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☒ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

637 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☒ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

638 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- ☒ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☐ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid

639 Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmətinə aiddir

- ☐ “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu
- ☐ Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- ☒ İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- ☐ Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi

640 Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış edir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiylar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- ☐ 4, 5, 6
- ☒ 1, 3, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

641 Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- ☒ 4, 5, 6
- ☐ 1, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

642 Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi; 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- ☐ 2, 5, 6
- ☐ 1, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3

643 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik iqtisadi inkişafıdır

- ☐ Qloballaşma – mədəniyyətlərarası dialoqun dinamik xarakter kəsb etməsidir
- ☒ Qloballaşma – iqtisadi inkişafın yüksək səviyyəyə çıxmasıdır

644 Aşağıdakılardan hansı qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik inkişafıdır
- ☐ Qloballaşma – tarixi proseslərin sürətlənməsidir
- ☒ Qloballaşma - mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyət halıdır

645 Aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı qloballaşma ilə əlaqədar ciddi tədqiqatlar aparmışdır

- ☒ K.Ome
- ☐ O.Kont
- ☐ O.Toffler
- ☐ U.Rastou

646 AB-nin ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 89 %
- ☐ 49%
- ☐ 79 %
- ☒ 69 %

647 Kanada ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 80 %
- ☐ 40%
- ☒ 70 %
- ☐ 60 %

648 Yaponiyanın ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☐ 87 %
- ☐ 47%
- ☐ 77 %
- ☒ 67 %

649 ABŞ-nin ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- ☒ 80 %
- ☐ 40%
- ☐ 70 %
- ☐ 60 %

650 Üçüncü elmi-texniki inqilab məzmun və nəticə tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☒ 1940-1960-ci illər və 1970-ci ildən sonra
- ☐ 1920-1930-ci illər və 1990-ci ildən sonra
- ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-ci ildən sonra
- ☐ 1913-1938-ci illər və 1960-cı ildən sonra

651 Üçüncü elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☐ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
- ☒ İctimai həyatın bütün sferalarına – siyasətə, ideologiyaya, mədəniyyətə psixologiyaya və s. təsir göstərməsi ilə
- ☐ Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

652 İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 5
- ☒ 4, 5
- ☐ 1, 2

653 Modernizm nəzəriyyəsinin U.Dyükcəym versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- ☒ “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən
- ☐ “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- ☐ Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- ☐ Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından

654 Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatının inkişafında V mərhələni özündə əks etdirir

- ☒ İnformasiya iqtisadiyyatı
- ☐ Sənaye iqtisadiyyatı
- ☐ Aqrar iqtisadiyyat
- ☐ Xidmət iqtisadiyyatı

655 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Alternativi var; milli identiklik
- ☒ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

656 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- ☒ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☐ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

657 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☒ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Alternativi var; milli identiklik
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur

658 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- ☐ Alternativi var; milli identiklik
- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

659 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- ☐ Alternativ var; milli identiklik

660 Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- ☐ Alternativ var; milli identiklik
- ☐ Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- ☐ Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- ☒ Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

661 İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☒ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
- ☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- ☐ Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

662 İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- ☒ Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə
- ☐ Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- ☐ Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- ☐ Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

663 Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 5
- ☒ 4, 5
- ☐ 1, 2

664 Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- ☐ 2, 3, 5
- ☐ 1, 4, 5
- ☒ 3, 4, 5
- ☐ 1, 2, 3

665 Üçüncü elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☒ XXI əsrin əvvəllərindən etibarən
- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- ☐ XVI-XIX əsrlər

666 İkinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☒ XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəlləri
- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- ☐ XVI-XIX əsrlər

667 Birinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- ☐ 1913-1970-ci illər
☐ XV-XVII əsrlər
☒ XVIII əsrin sonu-XIX əsr
☐ XVI-XIX əsrlər

668 Dünya iqtisadiyyatında elmi-texniki inqilablar seriyasının sayı

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

669 Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- ☐ 3, 5
☒ 4, 5
☐ 3, 4
☐ 1, 2

670 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- ☐ 1, 3
☒ 3, 4
☐ 2, 3
☐ 1, 2

671 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- ☐ 1, 3
☐ 3, 4
☐ 2, 3
☒ 1, 2

672 İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☐ 1, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

673 İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☒ 4, 5

- ☐ 3, 5
☐ 2, 3
☐ 1, 2

674 İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ 2, 3, 6
☐ 4, 5, 6
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

675 İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- ☐ 2, 4, 6
☒ 4, 5, 6
☐ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 4

676 Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- ☐ 1, 3, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

677 Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☒ Xidmət iqtisadiyyatı dövrü 1970-2000-ci illər
☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

678 II dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☒ 1939-1945-ci illər
☐ 1941-1945-ci illər
☐ 1950-1979-ci illər
☐ 1914-1918-ci illər

679 Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın ən əsas başvermə səbəbi aşağıdakılardan hansıdır

- ☒ İstehsal → istehlak cütlüyündə yaranan ziddiyyətlər
☐ Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması
☐ Ekoloji situasiyanın pisləşməsi
☐ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

680 Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ 1939-1945-ci illər
- ☐ 1914-1918-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər
- ☒ 1929-1933-cü illər

681 I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

682 I dünya müharibəsinin ümumi hərbi xərcləri nə qədər təşkil etmişdir

- ☐ 2,5 mlrd ABŞ dolları
- ☐ 100 mlrd ABŞ dolları
- ☐ 1,2 mlrd ABŞ dolları
- ☒ 200 mlrd ABŞ dolları

683 Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 4

684 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsində rifaha birbaşa zərbə vuran əsas nəhəng tarixi hadisələr aşağıdakılardan hansılardır 1. I dünya müharibəsi (1914-1918) 2. Dünya iqtisadi böhranı (1929-1933) 3. İsrail dövlətinin yaranması (1948) 4. II dünya müharibəsi (1939-1945) 5. Dünya sosialist sisteminin yaranması (1917-1991) 6. Rusiya Federasiyasının müstəqillik əldə etməsi (1991)

- ☐ 1, 2, 4, 6
- ☐ 3, 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 4, 5

685 I dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- ☐ 1939-1945-ci illər
- ☐ 1941-1945-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər
- ☒ 1914-1918-ci illər

686 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsinin məzmun tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- ☐ 1940-1945-ci illər və 1990-1999-ci illər
- ☐ 1920-1930-cı illər və 1970-1990-ci illər
- ☐ 1950-1979-ci illər və 1980-2000-ci illər
- ☒ 1913-1938-ci illər və 1938-1991-ci illər

687 Xidmət iqtisadiyyatına keçid dünya iqtisadiyyatında hansı dəyişikliklərə səbəb olmuşdur

- ☐ Aqrar sektorun dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsi
- ☐ İstehsalın dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsinə
- ☐ Neqativ inkişaf tendensiyalarına
- ☒ Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

688 Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi xarakterik məqam aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ “Xidmət” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- ☐ “İstehsal” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- ☒ “İstehsal” iqtisadiyyatının “xidmət” iqtisadiyyatına keçidi dövrü

689 Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi tarixi xronoloji dövr aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ 2000-ci ildən sonrakı dövr
- ☐ 1990-cı ildə etibarən
- ☒ 1970-ci ildən etibarən

690 Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- ☐ 2, 4, 6
- ☒ 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4
- ☐ 1, 2, 3

691 Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- ☐ 2, 4, 6
- ☐ 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

692 Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☐ 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5
- ☐ 2, 3, 4
- ☒ 1, 2, 3

693 Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- ☐ 2, 4
- ☒ 4, 5
- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 2

694 Tipologiyasına görə bazarın əsas etibarilə hansı növləri fərqləndirilmir

- ☒ Heç biri
- ☐ Şəhər və kənd bazarı
- ☐ Mərkəz və əyalət bazarı
- ☐ Daxili və xarici bazar

695 Bazarın instrumental anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☒ Mal, xidmət, informasiya, pul, kredit, kapital üzrə alqı-satqı əməliyyatlarının aparıldığı yer
- ☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- ☐ Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

696 Bazarın kateqoriyal anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ Heç biri
- ☐ Xidmət sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- ☐ İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- ☒ Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur

697 Dünya iqtisadiyyatının üçüncü inkişaf mərhələsi hansı tarixi-xronoloji dövrü əhatə etmişdi

- ☒ 1913-1970-ci illər
- ☐ XV-XVII əsrlər
- ☐ 1870-1913-cü illər
- ☐ XVI-XIX əsrlər

698 Fransada kapitalist münasibətlərinin genezisi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- ☐ VII-XVIII əsrlər
- ☐ XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
- ☐ e. ə. 400 min il – 5 min il
- ☒ XVI əsr XVIII əsrin sonlarına qədər

699 Dünya iqtisadiyyatının ikinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- ☒ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- ☐ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

700 Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- ☐ Heç biri
- ☐ Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- ☐ Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- ☒ Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər

701 Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. Müəssisə 6. Səhmdar cəmiyyət

- ☐ 2, 4
- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 2
- ☒ 5, 6

702 Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aiddir 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. TMK 6. TMB

- ☐ 1, 2, 4, 5
- ☐ 3, 4, 5, 6
- ☐ 2, 3, 4, 5
- ☒ 1, 2, 3, 4

703 İnhisarçı birliklərin əsas etibarilə neçə təşkilati-hüquqi forması mövcuddur

- ☐ 4
☐ 6
☐ 3
☒ 5

704 Modernist yanaşmaya görə tarixi dövrlənmənin mərhələləri ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır

- ☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr
☐ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
☐ İndustrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
☒ İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr

705 G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☒ 2, 3, 4
☐ 1, 2, 3

706 Qərb iqtisadçıları G.Dolan və D.Lindsey inhisarın əsasən neçə növünü fərqləndirirlər

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

707 Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4
☐ 4, 5
☐ 2, 3
☒ 1, 6

708 Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 1, 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5, 6
☒ 2, 3, 4, 5
☐ 1, 2, 3, 4

709 Müasir yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- ☒ 4
☐ 3
☐ 2
☐ 1

710 Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☒ 4, 5
☐ 3, 4

- ☐ 2, 3
☐ 1, 2

711 Klassik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- ☐ 2, 4, 5
☐ 3, 4, 5
☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3

712 Klassik yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- ☐ 4
☒ 3
☐ 2
☐ 1

713 İnhisarın yaranması tarixinin bazar mərhələsinin alt mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

- ☐ Heç biri
☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
☐ Bazara qədərki və klassik inhisar dövrü
☒ Klassik və müasir inhisar dövrü

714 İnhisarın yaranması tarixinin əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

- ☐ Heç biri
☐ Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
☐ Bazara qədərki və informasiya iqtisadiyyatı dövrü
☒ Bazara qədərki dövr və bazar dövrü

715 Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə etmirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin geniş vüsət alması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

- ☐ 2, 5
☐ 3, 4
☒ 2, 4
☐ 1, 2

716 Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə edirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin dağılması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

- ☐ 2, 3, 4
☒ 1, 2, 3
☐ 2, 3, 4
☐ 3, 4, 1